

در این شماره می خوانید

بررسی تحولات بازار پسته در نشست عمومی انجمن پسته ایران؛

تفاوت فاحش قیمت پسته ایران با پسته آمریکایی غیر قابل توجه است

لزوم مدیریت عرضه

ماهنامه پسته - نشست عمومی «بررسی بازار و قیمت پسته» با حضور اعضای هیات مدیره انجمن پسته ایران و فعالان این صنعت بیست و دوم مهرماه سال جاری در محل اتاق بازرگانی کرمان تشکیل شد.

عضو هیات مدیره انجمن پسته ایران در این نشست با بیان این که امسال بازار پسته با قیمت حدود ۲۹ هزار و ۵۰۰ تومان برای فندوقی با اونس ۳۰-۳۲ شروع شد، گفت: در حال حاضر اگر کسی پول نقد احتیاج داشته باشد تا کیلویی ۲۷ هزار تومان هم پسته عرضه می شود. ولی عموماً قیمت بین ۲۷ هزار و ۵۰۰ یا با کمی مدت تا حدود ۲۸ هزار تومان، در بازار کرمان و رفسنجان معامله می شود. سید محمود ابطی با بیان این که ظاهراً بازار تهران رونق چندانی ندارد، افزود: امروز در بازار تهران پسته احمدآقایی ۲۶ دانه کیلویی ۳۰ هزار تومان معامله شد. ابطی در خصوص میزان پسته صادر شده بر اساس آمار گمرک رفسنجان، گفت: تا ۲۰ مهرماه ۴ هزار و ۳۰۰ تن پسته صادر شده است. در دوره مشابه سال قبل در همین مدت از رفسنجان هزار و ۸۰۰ تن پسته صادر شده است.

او با بیان این که میزان صادرات از گمرک رفسنجان بد نبوده است، گفت: مهر ۹۲ از کل ایران ۱۱ هزار و ۳۰۰ تن پسته صادر شده است، در مهر ۹۱، ۲۷ هزار تن، در مهر ۹۰، ۱۶ هزار تن پسته صادر شده است.

ابطی یادآور شد: پسته ای که تا الان از رفسنجان گمرک شده است، مقداری از آن قطعاً پسته خراسان است.

این کارشناس اقتصاد پسته تخمین زد در سال جاری در مهرماه از کل ایران ۲۰ تا ۲۵ هزار تن پسته صادر شود. ابطی با بیان این که عرضه در ماه های

مهر و آبان زیاد بوده است، گفت: علت زیاد بودن عرضه در این ماه ها روشن است؛ نیازهایی است که کشاورزان به پول نقد دارند. به هر حال کشاورزان ناچارند عرضه کنند و تقاضا هم تا آنجا که می دانیم چندان بد نیست، اما متأسفانه قیمت ها بی رویه پایین آمده است.

عضو هیات مدیره انجمن پسته ایران با بیان این که تفاوت فاحشی بین قیمت ارزی پسته ایران و پسته آمریکایی وجود دارد، افزود: من با کشورهای خرید سر و کار دارم، در عین حال که عرضه زیاد هست همه کشاورزها هم حواسشان هست که پسته ارزش دارد و می دانند که سال آینده پسته ندارند.

او اظهار داشت: تجربه چندین ساله هم نشان می دهد، اگر کمی قیمت بالا رود، صادرکنندگان باید حواسشان جمع باشد، شک نکنید که آن زمان بازار قفل خواهد کرد و یک دانه پسته هم عرضه نخواهد شد.

ابطی با بیان این که رفتاری که الان در بازار دارد انجام می شود، نتیجه نهایی اش هم به ضرر باغدار خواهد بود هم به ضرر صادرکننده، گفت: به ضرر باغدار از این جهت هست که بی معنی است که قیمت ارزی پسته چنین تفاوت فاحشی با پسته آمریکایی داشته باشد.

این کارشناس اقتصاد پسته ادامه داد: به ضرر صادرکننده از این جهت تمام می شود که صادرکننده الان قیمت پایین را می بیند ممکن است ذوق زده شود برود دنبال صادرات، باید حواسمان باشد که باغدارها واقعاً هوشیارند اگر الان می بیند که پسته عرضه می کنند از روی نادانی شان نیست، از روی ناچاری شان است. اگر یک دوره ای میدان دست باغدارها بیافتد صادرکننده ها حواسشان باشد که آن موقع هم آن ها تلافی خواهند کرد.

لزومی برای عجله در فروش نیست رییس هیات مدیره انجمن پسته ایران نیز در این نشست با ابراز خرسندی از حضور پررنگ فعالان صنعت پسته گفت: به نظر من در بحث پسته، بایستی شرایط بازار داخل و خارج، وضعیت اقتصادی کشور، وضعیت ارز و وضعیت صادرات را لحاظ کنیم چرا که این مولفه ها به هم ربط دارد و بر اساس آن می توانیم یک نما و یک فضای از وضعیت پیش روی پسته و بازار ترسیم کنیم.

محسن جلال پور با اشاره به تغییر اقلیم و به تأخیر افتادن فصل برداشت پسته طی سال های اخیر گفت: فکر می کردیم که امسال پسته آمریکا بعد از ما برداشت می شود، یا حداقل همزمان است. ولی به نظر می آید که آن ها پسته شان را به صورت عمده برداشت کردند.

او با بیان این که برای اولین بار است که قیمت پسته آمریکایی اینقدر خوب است، افزود: این قیمت مناسب باعث شده است که امسال آمریکایی ها پسته ای که روی درخت می ماند و سال های گذشته از آن می گذشتند، با کارگر، در چین سوم برداشت جمع کنند.

جلال پور افزود: امسال آمریکایی ها حدود ۴۷۰ میلیون پوند که حدود ۲۱۵ هزار تن می شود، پسته دارند. البته پیش بینی خودشان بیشتر از این مقدار بود.

او یادآور شد: تولید پسته در ایران همان ۲۲۰ هزار تنی که انجمن پیش بینی کرد، محقق می شود. ولی باز هم نمی توانیم آمار دقیقی بدهیم، چون هنوز بخشی از پسته روی درخت است.

جلال پور با بیان این که مجموعاً پسته عرضه شده ایران با آمریکا حدود ۴۴۰ تا ۴۵۰ هزار تن خواهد شد، افزود: ایران از سال گذشته پسته ای در انبار ندارد، اما کری آور و باقیمانده پسته سال قبل آمریکا

گزارش وضعیت تولید در استانهای پسته خیز ایران

۵

کارگاه های خانگی ضبط پسته همچنان پررونق

۸

مهندسان کشاورزی امضای خودشان را بی هویت کردند

۱۱

شاخص های جهانی ملاک نیست

۱۴

تغذیه پس از برداشت زیر دره بین کارشناسان

۱۵

مبارزه با آفات مهم پسته بعد از برداشت محصول

۱۷

حدود ۳۰ هزار تن است. یعنی در واقع حدود ۴۷۰ یا ۴۸۰ هزار تن، کل پسته‌های است که در سال محصولی جدید در دنیا برای عرضه به بازار وجود دارد. او خاطر نشان کرد: به نظر می‌آید که میزان پسته کمتر یا حداقل مساوی آن میزانی است که الان در بازارها نیاز است و بازار کشش این میزان پسته را در طول سال ۹۳ خواهد داشت. رییس هیات مدیره انجمن پسته ایران با بیان این که آمریکایی‌ها در ابتدای فصل، قیمت پسته‌شان را به شکل غیرقابل پیش‌بینی افزایش دادند، به صراحت گفت: الان پسته خندان نو حدود ۱۱/۵ تا ۱۱/۷ دلار در هر کیلو در نواحی کالیفرنیا قیمت می‌خورد. خیلی هم برای پسته‌شان ارزش قائل هستند و با طمانینه و آرامش می‌فروشند. او افزود: براساس اطلاعاتی که ما داریم، آمریکایی‌ها در چین فروش‌هایی را خصوصاً در پسته دهن بست داشتند. در اروپا حدود بیست هزار تن پسته خندان فروش کردند و قرارداد بستند و نگران فروش پسته‌شان نیستند. آمریکایی‌ها با ما هم خیلی کاری ندارند و خیلی هم ما را در این بازی رقیب جدی و نگران کننده‌ای نمی‌بینند.

جلال‌پور ادامه داد: ما در ایران بعد از شروع محصول، بلافاصله هم در داخل و هم در خارج از کشور شروع به پایین آوردن قیمت‌هایمان کردیم و متأسفانه هم باغدار، هم صادرکننده در این قضیه نقش دارند و هر دو مقصر هستند و ضرر را هم باغدار و هم صادرکننده و از همه این‌ها مهم‌تر کشور می‌کند که باید ارزش بیشتری را از این محصول به دست می‌آورد.

او تأکید کرد: این رقابت ناسالمی که ما در فروش داریم و عدم تدبیر و دقتی که در بازارهای داخلی باغداران‌مان برای فروش پسته‌شان دارند، باعث شده قیمت‌های ما در اول فصل سیر نزولی داشته باشد.

جلال‌پور خاطر نشان کرد: همین امروز چینی‌ها پسته ما را به زحمت ۸/۷ دلار دارند می‌خرند. در حالی که روزهای اول فصل، خیلی راحت تا ۹/۸، ۹/۷، ۹/۵ دلار خریدار بودند. متأسفانه حرکتی که صادرکنندگان ما داشتند، قیمت را حدود یک دلار در ابتدای فصل تا به امروز، پایین آورده و چون رقیب هم برای پایین آوردن قیمت در این فضا مایل نیست، عملاً کاری که داریم می‌کنیم صدمه زدن به خود و در مجموع صدمه به کشور است.

او افزود: اگر روزی فکر می‌کردیم که پسته رقیبی دارد که ممکن است در آینده ما نتوانیم به قیمت بفروشیم، حتماً ما هم توصیه می‌کردیم که در قیمت‌هایمان دقت کنیم که پسته‌مان نماند کما این که در بعضی سال‌ها به عنوان انجمن پسته ایران این هشدارها را دادیم. امروز لزومی برای کاهش قیمت و عجله در فروش وجود ندارد. او هشدار داد: متأسفانه صادرکنندگان قیمت را در بازارهای جهانی به شدت در یک ماه گذشته، پایین‌تر آورده‌اند، اما باغدار مقصر است که به هر کس و با هر شرایطی پسته‌اش را عرضه می‌کند. امروز باغدار ما باید بخاطر آینده‌ی پسته‌اش دقت کند که خریدار پسته‌اش

فرهنگ را در استان و در کشور بیشتر رواج دهیم که در صادرات دقت کنیم.

او با تأکید بر این که ما در رقابت با هم قیمت پسته‌مان را ظرف یک ماه گذشته حدود یک دلار در هر کیلو و هزار دلار در تن پایین آوردیم و به قیمتی رساندیم که امروز با پسته آمریکا حدود سه هزار دلار در تن تفاوت دارد، گفت: این رقم غیر قابل توجیه و در ۳۰ سال گذشته بی‌سابقه است. آمریکایی‌ها روی قیمت ایستاده‌اند و قیمت پسته دهن بست‌شان را از قیمت پسته خندان ما بیشتر اعلام می‌کنند.

این صادرکننده پسته ادامه داد: متأسفانه این شرایط باعث می‌شود که ما در نیمه‌ی اول سال یعنی نیمه اول محصولی، بخش عمده‌ای از پسته‌مان صادر شود و بازار برای پسته آمریکایی‌ها باز می‌شود و آن‌ها عملاً از این صبر و تحملی که می‌کنند بهره هم می‌برند. خیلی هم جای گله و شکایت از کسی جز خودمان نیست.

او در خصوص وضعیت بازار ارز هم گفت: پیش‌بینی و برنامه دولت بر این است که حتی‌الامکان آرامش این بازار حفظ شود و آیت‌های مختلفی در ارز اثرگذار است که هر کدام از این آیت‌ها به نوعی می‌تواند کاهش یا افزایش قیمت ارز را در پی داشته باشد. بنابراین ما بایستی فکر کنیم که وضعیت ارز همین وضعیتی خواهد بود که این روزها داریم. نه آن آیت‌هایی که ممکن است ارز را پایین بیاورد و قیمت را کاهش دهد، خیلی باید جدی بگیریم و نه آن آیت‌هایی که فکر می‌کنیم ممکن است قیمت ارز را بالا ببرد.

جلال‌پور یادآور شد: طی یکسال گذشته تقریباً شرایط ارزی کشور با ثبات و آرامش همراه بوده که این نظر دولت است و تا اینجا توانسته این را حفظ کند. در آینده هم به نظر می‌آید با امکانات و آیت‌هایی که در اختیار

کیست و به چه قیمتی و چه نوع پسته‌ای می‌خرد و برای بازاری که می‌خرد، پسته را در شرایط، قیمت، وضعیت و کیفیت خوب عرضه می‌کند.

جلال‌پور با بیان این که امروز صادرکنندگان زیادی در بازار وجود دارند که یک سال می‌آیند هم خودشان را گرفتار می‌کنند هم بازار را گرفتار می‌کنند و هم اینکه محصول را در بازارها تا اندازه‌ای با مشکل مواجه می‌کنند، گفت: امروز وقتی شما به غرفه، حجره و دفتر صادرکنندگان بزرگ می‌روید، آثاری از باغدار نمی‌بینید. معمولاً واسطه‌ها حضور دارند.

او با بیان این که بسیاری از شکایت‌هایی که در اتاق بازرگانی مطرح می‌شود از این است که عمده بازار دست بعضی از افغانه است که معمولاً شرایط بدی را برای پسته به وجود می‌آورند، افزود: یکی از دوستان می‌گفتند که ما در کرمان انباری را سراغ داریم که بیش از ده دیگ آب جوش شبانه روز کار می‌کند تا بخار تولید کند و این بخار پسته را سنگین کند و آن پسته صادر شود و با وزن و رطوبت بیشتر فروخته شود.

او هشدار داد: گاهی اوقات می‌بینید خریدار جنس‌های زیر و ضایعات در بازار به مراتب بیشتر از خریدار پسته خوب و جنس‌های خوب است. وقتی نگاه می‌کنید می‌بینید که همین‌ها هستند که پسته ایران را در بعضی از سوپرمارکت‌ها طوری عرضه می‌کنند که خریدار از اینکه دست به پسته ایران بزند و دنبال پسته باشد، پشیمان می‌شود.

سرشاخه نشسته آید و بن شاخه را می‌برید

جلال‌پور به صراحت گفت: به نظر من هم باغداران و هم صادرکنندگان "سرشاخه نشستن و ته شاخه بردن" را پیشه کردند و نهایتاً هم صادرکننده هم باغدار و هم صنعت پسته متضرر خواهد شد و می‌طلبد که ما این

دارد، این امکان برایش باشد.

او ادامه داد: بهترین کار در بازار پسته کنترل عرضه و حفظ میزان عرضه است که می‌تواند بازار را تثبیت کند. باید پسته را به صورت تدریجی به بازار بدهیم و سعی کنیم به کسانی بدهیم که اطمینان بیشتری داریم و شرایط بهتری را طی سال‌های گذشته از خودشان نشان داده‌اند.

جلال پور افزود: بایستی سعی کنیم تفاوت قیمت بین پسته ایران و آمریکا را با بالا بردن قیمت پسته ایران پر کنیم.

وامهای ارزی گره گشا هستند

او با اشاره به مباحث مطرح شده در جلسه هیات مدیره انجمن پسته ایران گفت: با توجه به شرایط ارز در کشور، این روزها وام‌های ارزی با نرخ‌های پایینی که دارند می‌توانند گره‌گشا باشند. از همین فردا دنبال خواهم کرد تا هر میزانی که بشود برای استان وام‌های ارزی بگیریم. رییس هیات مدیره انجمن پسته ایران با اشاره به تخصیص تسهیلات سرمایه در گردش خرید پسته از منابع داخلی بانک کشاورزی در پی نامه درخواست و پیگیری انجمن، گفت: یک‌هزار میلیارد تومان با نرخ ۲۴ درصد برای وام ریالی در نظر گرفته شده است.

او با بیان این‌که کارهایی که ما از دولت خواستیم انصافاً حتی‌الامکان انجام شده، گفت: تلاش‌ها و پیگیری‌های زیادی انجام شد تا مشکلات پیش آمده در قانون مالیات برطرف شود. اختلاف نظری بین ما و سازمان مالیاتی وجود دارد، سازمان مالیاتی می‌گوید: صادرات به آن کاری اطلاق می‌شود که جنسی صادر شود و ارزی برگردد و گرنه اگر جنسی صادر شود و ارز برگردد، از نظر آن‌ها این خروج ارز است نه صادرات.

جلال پور یادآور شد: با مسوولین سازمان مالیاتی چانه زنی و مذاکره کردیم. دیروز جلسه‌ای داشتیم، کاملاً توجیه کردم که این چرخه چگونه است. شرایط تحریم را عرض کردم. این موضوع را داریم دنبال می‌کنیم.

۴۰ درصد در سال بهره دلاری می‌پردازیم

در ادامه رییس کمیسیون باغبانی انجمن پسته ایران با بیان این‌که قیمت پسته ایران و پسته آمریکا در بازار جهانی تعیین می‌شود، گفت: اگر ما امسال ۲۲۰ هزار تن تولید داریم، فقط ۳۰ تا ۳۵ هزار تن‌اش در داخل مصرف می‌شود و این بازار جهانی است که قیمت پسته ایران را به دلار تعیین می‌کند.

مهدی آگاه با بیان این‌که دلار برای رقیب ما - شرکت‌های آمریکایی - بین ۲ تا ۴ درصد بهره بانکی دارد، افزود: زمانی که شما در بازار تهران پسته می‌فروشید یا می‌خرید، حدود ۳ درصد در ماه به آن بهره تعلق می‌گیرد. خود ارزی هم که پارسال ۳ هزار و ۴۰۰ تومان یا ۳ هزار و ۶۰۰ تومان بود به ۳ هزار تومان یا ۲ هزار و ۹۰۰ و خرده ای تومان کاهش یافت.

آگاه به صراحت گفت: زمانی که قیمت دلار ثابت است، با لحاظ کردن تورم، بهره بالای ۳۶ درصد در سال است. با افت قیمت دلار نسبت به پارسال، شما ۴۰ درصد در سال بهره دلاری می‌پردازید.

او با بیان این‌که باید همه ما بدانیم که از کجا داریم ضربه می‌خوریم، با طرح این سوال که چرا نمی‌توانیم پسته مان را به قیمت پسته آمریکا بفروشیم، گفت: این مساله هیچ ربطی به کیفیت ندارد، ما جنس خوبمان را باید بتوانیم به قیمت پسته آمریکایی بفروشیم.

آگاه ادامه داد: آنچه که ما را ناتوان می‌کند نرخ بهره است؛ نه اینکه من بگویم سه درصد نرخ بهره بالا است یا پایین. کشوری که نمی‌تواند نرخ بهره را پایین نگه دارد، یا باید نرخ ارز را به تناسب افزایش دهد، یا باید وام دلاری بپردازد. چرا که پسته از روزی که از درخت پایین می‌آید، قیمت‌اش به دلار تعیین می‌شود، تا روزی که صادرکننده پسته را می‌فروشد و پولش را وصول می‌کند. او خطاب به فعالان صنعت پسته ادامه داد: شما در موقعیت کاملاً نامساوی با آمریکا قرار دارید. یعنی یک تاجر آمریکایی می‌تواند امروز پسته را بخرد، شش ماه بعد ۲ درصد اضافه کند و بگوید: این هزینه من است. شما اگر پسته ایران را خریدید، حداقل به ارزش امروز ۲/۵ درصد در ماه باید اضافه کنید تا روزی که پولتان وصول می‌شود. چطور می‌شود این پسته‌ها را به یک قیمت فروخت. قیمت ما ارزان‌تر از قیمت پسته آمریکا نیست. سیستم اقتصادی ما حکم می‌کند که ما یک بهره دلاری حدود ۳۶ تا ۴۰ درصد بپردازیم.

او با بیان این‌که دولتمردان ما دنبال صادرات پسته، کفش، یخچال و... نیستند دنبال صادرات نفت هستند و واردات جنس و کوبیدن در سر صادرات، به صراحت گفت: همین قدر که این جفا دارد به صادرکننده می‌شود همین مقدار امتیاز آنطرف مرز، در اختیار واردکننده قرار می‌گیرد. این مصیبت دارد بر سر پسته می‌آید.

آگاه ادامه داد: این مساله هیچ راه حلی هم ندارد؛ در دست دولت جمهوری اسلامی است که آیا کشور می‌خواهد با اشتغال در کارهای تولیدی یا با اشتغال در پتروشیمی، نفت و گاز اداره شود.

خودمان داریم پسته را خراب می‌کنیم

علی‌اکبر نشاط نیز در این نشست گفت: اولین اشکال ما در صادرات این است که خیلی روی جنس تاکید نمی‌شود، هر صادرکننده‌ای هر چه بخواهد صادر می‌کند. آنطرف جنس خراب می‌شود. زمانی که خراب شد به هر قیمتی هست می‌فروشد.

او افزود: افغان‌ها هم یک معضلی شدند. بیایید تعهد کنیم که با افغان‌ها معامله نکنیم. همه ما با افغان‌ها معامله می‌کنیم بعد هم می‌گوییم که ما معامله نمی‌کنیم. نشاط ادامه داد: خودمان داریم پسته را خراب می‌کنیم. زمانی که پسته ارزان می‌شود، نمی‌فروشیم.

تجارت افغان‌ها شناسنامه‌دار باشد

جلال پور در پاسخ گفت: الان وزارت کشور و استاندار دنبال این هستند که اگر تجارتی در کشور توسط افغان‌ها اتفاق می‌افتد، شناسنامه دار باشد.

او با بیان این‌که اگر تجارت‌شان شناسنامه‌دار باشد و پروانه داشته باشند، مالیات بدهند مسلماً کسی مانع نیست، ادامه داد: صحتی که آقای نشاط می‌کنند از

این جهت است که مجموعه‌ای که آقای نشاط دارند، هزینه‌های متعدد دارد. هر وقت هر موردی که پیش بیاید می‌توانند شناسنامه و کار و برنامه ایشان را در کشور ببینند. یک عده ای بدون هیچ‌گونه هزینه‌ای، بدون هیچ‌گونه پرداخت مالیات فروش داخلی، این حرکت را انجام می‌دهند عملاً رقابت سالم و شفاف را گرفتار می‌کنند.

مشکل افغانها نیستند

سید محمود ابطحی اما در ادامه گفت: مشکل فقط افغان‌ها نیستند ما خودمان ایرانی‌هایی داریم که از افغان‌ها قطعاً بدتر کار می‌کنند.

مهدی آگاه هم در ادامه گفت: اگر کسی خلاف می‌کند چه افغان چه ایرانی، ما دادگستری داریم، این مسائل باید به طور قانونی رسیدگی شود. اگر کسی خلاف نمی‌کند ما اینجا وظیفه نداریم که رقابت را به افراد خاص یا خودمان محدود کنیم.

او خاطر نشان کرد: ما بخش خصوصی هستیم و بخش خصوصی نمی‌تواند بر خلاف رقابت آزاد تحلیل و بحث کند و کسی را متهم کند. اگر کسی خلاف می‌کند چه افغان، چه ایرانی، چه چینی، دولت باید رسیدگی کند. محمد حسن صداقت نیز در ادامه گفت: اگر از طریق انجمن اطلاع رسانی شود، دقیقاً همه می‌دانیم که مکانیزم بازار را عرضه و تقاضا تعیین می‌کند. وقتی یک روز چند نمونه بیشتر به یک حجره ای می‌آید مسلماً خریدار پانصد تومان دست‌اش را پایین‌تر می‌گیرد.

او افزود: اگر اطلاع‌رسانی شود و به طور شفاف بگویند که پسته شما اول سال ده دلار فروش می‌رفت ولی الان با عرضه زیاد زیر ۹ دلار شده و مشخص هم نیست که به چند برسد، من فکر می‌کنم که کنترل می‌شد چون همه چیز دست عرضه و تقاضا است.

علی قاسم‌علی‌زاده در ادامه گفت: پارامونت ۲۴ سپتامبر قیمت‌هایش را می‌خواست اعلام کند من دو روز قبل از آن شروع کردم به فروختن. نتوانستم به چینی‌ها بگویم ده دلار، چون آمریکایی‌ها هنوز قیمت‌ها را اعلام نکرده بودند؛ گفتم ۹ هزار و ۹۰۰. از زمانی که من قیمت دادم تا زمانی که قیمت‌های من را قبول کردند، دو ساعت طول نکشید. جای تعجب اینجاست که چینی‌ها به راحتی داشتند به ما ده دلار می‌دادند و امروز به همان مشتری قیمت دادم ۹ هزار و ۷۰۰، میل زده ۸ هزار و ۹۰۰ بدهی من می‌خواهم.

او افزود: هنوز پارامونت قیمت‌اش را اعلام نکرده بود من به راحتی توانستم ده دلار بفروشم بعد پارامونت قیمت بالا را زد، منتهی قیمت‌های ما پایین آمد. چرا؟

مهدی آگاه در پاسخ گفت: رقابت داخلی، رقابت باغدار است. از یک طرف تجار پول ندارند که پسته را نقدی بخرند، از یک طرف بخواهند مدت‌دار بخرند، باید سه درصد در ماه بهره بپردازند. از طرف دیگر هم باغدار خرج دارد و می‌خواهد به هزینه‌اش برسد.

او برای حل این مساله گفت: یا اینکه باغدارها کمی از سفر و گردش و هزینه‌های دیگر بزنند و به اندازه نیاز فوری‌شان بفروشند، یا صادرکننده‌ها از جایی وام

بگیرند؛ اگر از بانک مرکزی نمی‌شود، از یک کشور عربی یک دلار ارزانی وام بگیرند، بیایند پسته بخرند. چون به ربال که نمی‌شود پسته خرید. به ربال آن بهره کذایی را دارد. بانک های داخلی تاجر را اعتبار نمی‌کنند یا اینکه باغدارهای محترم باید در عرضه پسته امساک کنند و به تدریج عرضه کنند.

آگاه خاطر نشان کرد: ما یک تجربه همیشه داشتیم، سال‌هایی که پسته زیاد داریم، اگر اول سال پسته ارزان شود، آخر سال پسته کم می‌آید. آن سالی که ۲۷۰ هزار تن پسته داشتیم، آخر سال پسته کم آوردیم. چرا؟ برای اینکه اول سال پسته ارزان شد.

او ادامه داد: چهار سال پیش در دو ماه اول سال، پنجاه هزار تن پسته به چین رفت. به سایر کشورها هم می‌رفت. اسفند که رسید، پسته شروع کرد به گران شدن و کم آمدن.

آگاه خاطر نشان کرد: چینی‌ها مجبورند تا آخر آذر، پسته‌شان را تهیه کرده باشند چون مصرف پسته چینی‌ها قبل از عید خودشان است که اوائل فوریه اتفاق می‌افتد. بنابراین از کریسمس به بعد چینی‌ها خیلی خرید نمی‌کنند. الان هم دارند کم خرید می‌کنند.

آگاه با بیان این که مطمئناً ظرف یکی، دو هفته آینده چینی‌ها مجبورند خرید کنند، گفت: وقتی خرید را شروع کنند دوباره قیمت بالا می‌کشد. اگر ده، پانزده روز باغدارهای ما بتوانند عرضه را کم کنند، این آسانترین راه حل است.

نمی‌توانیم قرارداد طولانی مدت ببندیم

بهرام آگاه نیز در این نشست گفت: یک فرق اساسی بین تجارت پسته ایران و آمریکا وجود دارد که وضع فعلی را تشدید کرده است.

او افزود: در پسته آمریکایی شما زیر کاغذی را امضا می‌کنید. همین امروز، پنج هزار تن پسته می‌خرید، نه پولی جابه‌جا می‌شود نه کالایی! یک قرارداد است که ظرف مثلاً پنج ماه یا یک سال حجم زیاد پسته جابه‌جا می‌شود و پول وصول می‌شود؛ صرفاً یک امضا زیر برگ کاغذ.

آگاه ادامه داد: به جرات می‌توانم بگویم که بعید می‌دانم کسی جرات کند با صادرکننده ایرانی در هیچ بازاری قراردادهای بیش از صد تن ببندد. برای اینکه هر بار که چنین قراردادهایی بسته شده یا از لحاظ کیفی یا از لحاظ قراردادی، کالایی درستی تحویل داده نشده است. او یادآور شد: اخبار نیمه دقیقی داریم که ظرف دو هفته گذشته، حدود ۲۰ هزار تن، پسته آمریکایی‌ها با همین قیمت‌های نجومی فقط در اروپا فروختند. تعداد صادرکننده‌های آمریکایی محدود است و رقابت هم دارند. اما می‌توانند قرارداد ببندند، می‌توانند سه ماه بنشینند کنار و کاری نکنند. مجبور نیستند که هر لحظه در بازار باشند و هر لحظه پسته عرضه کنند.

آگاه با بیان این که به معنای تجاری ما عملاً در ایران بانک نداریم، گفت: ما مجبوریم کالایمان را بفروشیم. برای اینکه به هر حال باغدار خرج دارد و پول می‌خواهد.

اگر بخواهیم برویم با هزینه‌های دو، سه درصد در ماه این پول را فراهم کنیم، یکساله باید اعلام ورشکستگی کنیم و عملاً برویم. اگر بخواهیم که جنس بفروشیم، مجبوریم که جنس را آنی بفروشیم، نه قراردادی که پولش را زود وصول کنیم. وضع فعلی بازار به این موضوع برمی‌گردد.

او اظهار داشت: همین الان حجم زیادی کانتینرهای ما آماده فروش روی کشتی در راه هنگ کنگ است. همین الان شما می‌توانید خرید پانصد تنی یکجا در جبل‌علی بکنید. طرف چاره‌ای ندارد جز اینکه بفروشد. این را همه در دنیا می‌دانند. خریدارهای چینی به خوبی این مطلب را می‌دانند لحظه‌ای که حس کردند سیصد دلار دارد در یک روز قیمت تکان می‌خورد می‌دانستند بانکی برای پسته ایرانی وجود ندارد. می‌دانستند که امکان تهیه مالی سریع وجود ندارد. می‌دانستند که هر کس آنجا نشسته مجبور است که این پسته‌ها را زود معامله کند.

او با تاکید بر این نکات که نمی‌توانیم قرارداد طولانی مدت ببندیم و نمی‌توانیم منابع مالی تهیه کنیم، اظهار داشت: عموماً کشاورزها همراهی نمی‌کنند و پسته‌شان را به کسی می‌دهند که پول نقد آنی بخواهد بهشان بدهد؛ نتیجه اش همین می‌شود. صادرکننده ایرانی هیچ انتخابی ندارد؛ مجبور است.

تعاونی‌های کوچک راه اندازی شود

بهروز زینلی نیز با اشاره به تجربه فعالیت تعاونی تولیدکنندگان پسته رفسنجان که تقریباً هشتاد درصد کل پسته ایران را می‌خرد، گفت: تعاونی‌های کوچک راه اندازی شود.

او با بیان این که با مشارکت خود کشاورزها و تجاری که کشاورز هم هستند، این اطمینان لازم بین تولید کننده و صادرکننده حاصل می‌شود، گفت: اگر مردم به این اطمینان برسند که شما پسته‌شان را می‌خرید و در پنج یا شش قسط و به موقع پولشان را می‌دهید، قطعاً این کار را می‌کنند.

او با بیان این که اکثریت تجار الان پسته‌هایشان را از واسطه‌ها می‌خرند، گفت: خواهشی که دارم این است که مساله را ریشه‌یابی کنیم و ببینیم که چه اتفاقاتی در دهه گذشته افتاده که ما به این نتیجه رسیدیم. بحث این نیست که یک افغانی بخرد یا یک آلمانی، بحث این است که ما می‌خواهیم پولمان را بگیریم. بحث این است که آن استانداردی که باید در صادرات و نگهداری پسته رعایت کنند باید از هر کالایی که می‌شود کنترل شود.

قیمت دلاری پسته افزایش می‌یابد

مهدی آگاه با بیان این که پسته آمریکا پنجاه هزار تن کمتر از پیش بینی‌هایش شد، گفت: من هیچ شکی ندارم که پسته به دلار گران می‌شود و آمریکا تحت هیچ شرایطی قیمت‌اش را پایین نمی‌آورد.

او در ادامه یادآور شد: من نمی‌دانم دولت فردا دلار را چند می‌خرد. از یک طرف درآمد نفتی ایران دارد کاهش پیدا می‌کند و لابد باید دلار بالا برود و از یک طرف هم می‌گویند که قرارداد با آمریکایی‌ها قرار است امضاء شود

و صد میلیارد دلار آزاد می‌شود.

او با طرح این پرسش که آیا دولتمردهای ما اگر صد هزار دلارشان آزاد شد، با طمانینه فکر کنند که ما بازار را خراب نکنیم یا مثل آقای احمدی‌نژاد می‌گویند که ما پول بدهیم مردم را خوشحال کنیم، گفت: این‌ها را من نمی‌دانم. بنابراین من می‌توانم بگویم که قیمت دلاری پسته، قطع و یقین افزایش پیدا می‌کند. چون آمریکا از جایی که دارد تکان نمی‌خورد. هر چقدر که پسته را ارزان بفروشیم، موجودی‌مان کمتر می‌شود آنجا هم که عرضه فروش نیست قیمت‌ها بالا می‌کشد.

آگاه در خصوص ایجاد تعاونی‌های کوچک هم گفت: پیشنهاد شما بسیار، بسیار درست است. یکی از مشکلات ما نبودن شرکت‌های تعاونی بزرگی است که بتوانند با هم تعامل کنند. یعنی یک قیمتی تدریجی بزنند، همانطوری که تعاونی‌ها عمل می‌کردند. از این مطلب حتماً انجمن باید استقبال کند و حتماً هم باید امکان به وجود آمدن این تعاونی‌ها را ایجاد کند.

او با بیان این که لازمه این تعاونی‌ها ضبط مشترک است، گفت: اگر مناطقی باشد که باغدارها دور هم جمع شوند و یک ضبط مشترک بزنند، حواله‌های ضبط‌شان مطمئن‌تر است که می‌تواند ارزش پیدا کند. الان یکی از ضبط‌هایی که در کرمان هست عملاً حواله‌هایش خرید و فروش می‌شود. اگر بتوانیم پسته ایران را به جای اینکه در خانه‌ها و در کارگاه‌های خیلی کوچک ضبط کنیم، در واحدهای بزرگ تر متمرکز کنیم از آنجا که امکانات وام گرفتن برای ضبط، برخلاف تجارت وجود دارد، قاعدتاً امکان ایجاد، نرخ گذاری و خرید و فروش هست.

در ادامه جلال‌پور در پاسخ به سوالی در خصوص تاثیر بورس پسته بر قیمت‌گذاری پسته، گفت: فعلاً هنوز بحث بورس پسته مطرح نیست. این بحثی است که صحبت‌اش شده و قرار هم نیست که به این سرعت اتفاقی بیافتد به نظر من حداقل در پسته امسال نقش چندانی نمی‌تواند داشته باشد.

او در خصوص کنترل عرضه گفت: عمده‌تأ کنترل عرضه دست خود ما است. من فکر می‌کنم که این منطقی‌ترین کار است که حداقل هر کس محصولش را دو قسمت کند. حالا بعضی سه قسمت، بعضی چهار قسمت، ولی حداقل دو قسمت کنید. یک قسمت‌اش را اول فصل بفروشید، یک قسمت را بگذارید در طول سال که اگر بازار بالا رفت از آن قسمت باقیمانده اش منفعت ببرید. اگر قسمت اول فصل از فروش منفعت بیشتری برده باشد، عرضه بازار کنترل شود و یکدفعه این همه پسته در بازار نیاید. هرچند که یک عده کشاورز مجبور و ناچارند ولی به هر صورت می‌شود بخشی از عرضه را کنترل و مدیریت کرد. او افزود: به نظر می‌آید که قرار نیست نرخ ارز چندان تغییری کند، نه آنچنان بالا رود، نه آنچنان پایین بیاید. وی در پایان تاکید کرد: برای حفظ موقعیت پسته ایران در بازارهای جهانی و حضور بیشتر و فعال‌تر در تشکلهای مربوط خصوصاً انجمن پسته ایران تلاش کنیم.

ماهنامه پسته گزارش می دهد

وضعیت تولید پسته در استانهای مختلف ایران

ماهنامه پسته - با هدف اطلاع از وضعیت تولید در مناطق مختلف پسته خیز ایران دیدگاه‌های تولیدکنندگان پسته در استان‌های مختلف را جویا شدیم، که حاصل آن پیش روی شماست.

پسته بادامی مطلوب نبود

یک تولید کننده پسته در فیض آباد در خصوص وضعیت تولید محصول در فیض آباد به ماهنامه پسته می‌گوید: حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد پسته بادامی منطقه فیض آباد امسال خوب نبود.

علیرضا پناهنده می‌افزاید: در منطقه فیض آباد، پسته بادامی خیلی رنگی نداشت ولی فندق‌های خیلی خوب بودند؛ هم عیار خوب بود، هم تولید خوب بود.

او در پاسخ به این سوال که چرا پسته بادامی وضع مناسبی نداشت، می‌گوید: درخت‌های جوان خوب بودند، درخت‌های مسن خوب نبودند. هیچکس دلیل خاصی ندارد. اما طبیعتاً به تغذیه که شامل آب هم می‌شود، برمی‌گردد. کشاورزها بیش از حد باغ ریزی کردند، دور آبیاری بالا رفته است، فندق‌های کویتری و دوره آبیاری زودتر دارد و احتمالاً کم آبی خیلی تاثیر گذاشته است.

او می‌افزاید: چون چتر درخت‌ها خیلی بزرگ است، هیکل درخت‌های بادامی فیض آباد خیلی بلند است، احتمالاً طوفان بی‌تاثیر نبوده است.

پناهنده در پاسخ به این سوال که آیا طوفان باعث ریزش خوشه‌ها شده، می‌گوید: ریزش نه، اما درخت‌هایی که کوتاه بوده چه احمدآقایی چه فندق‌ها، وضعیتشان خوب است. ولی بادامی‌ها یک مقداری مشکل دارد. ما طوفان خیلی شدیدی در خردادماه داشتیم، به نظرم طوفان اذیت کرده است.

او با بیان این‌که نیم مغز زیاد داشتیم، می‌گوید: عملکردها هم خیلی پایین است. پوک‌ی بالا نیست. طوری است که مثلاً برآورد می‌کنیم ۲۰ تن هست، ولی می‌بینیم ۱۰ تن دارد.

او می‌افزاید: پسته در رقم بادامی سبک شده است. پناهنده از تفاوت قابل توجه در میزان تخمین محصول با میزان برداشت در فیض آباد خبر می‌دهد و می‌افزاید: استقبال از تازه خوری هم اصلاً خوب نبوده است. همه به سمت خشک کردن رفتند. چون هم پسته از درخت‌ها بد چیده می‌شد و مثل هر سال که با تکان دادن روی چادرها می‌ریخت، نبود و هم این‌که حدوداً ۲۰ تا ۲۵ روز تاخیر داشت. نوبرانه و زودرس بودنش عملاً مزیتی برایش نبود.

او با بیان این‌که تا ۲۰ مهرماه برداشت در منطقه ادامه دارد، می‌افزاید: مغز پسته‌های نیم مغز مقداری سیاه شده است. درصد میزان این مغز از یک درصد سنوات قبل در پسته بادامی به ۶ درصد رسیده است. پناهنده خاطر نشان می‌کند: وضع پسته فندق‌های چه در

فیض آباد و چه در سایر مناطق خوب بوده است. هم عیارها و هم میزان تولید خوب بوده است.

او در خصوص پسته تازه‌خوری می‌گوید: قیمت پسته نوبرانه از کیلویی ۱۷ هزار تومان شروع شد، الان ۱۲ هزار تومان خرید و فروش می‌شود. یعنی تر خریدن با قیمت خشک یکی درمی‌آید.

محصول مه ولات ۳۰ درصد سال گذشته

یک تولید کننده پسته در مه ولات به ماهنامه پسته نیز می‌گوید: «تولید در مه ولات نسبت به سال قبل بسیار پایین است.»

غلامرضا ذوالفقاری علت این کاهش تولید را در سه عامل می‌داند و می‌افزاید: عامل اول خشکسالی است. دلیل دوم دیر رسیدن سم مونتو است. درخت‌های نر، جوانه‌ها و گرده‌هایشان را از دست دادند و گرده افشانی درست انجام نشد.

ذوالفقاری بایان این‌که میزان پوک به شدت بالا رفته است، می‌افزاید: اگر سال گذشته مه‌ولات به طور متوسط ۱۵ تا ۱۷ درصد پوک داشت، امسال بالای ۱۸ درصد است.

او می‌گوید: تصور می‌کنم امسال ۳۰ تا ۴۰ درصد سال گذشته محصول باشد. ولی پیش بینی برای سال آینده بسیار فوق العاده است.

ذوالفقاری با بیان این‌که پیش‌بینی من این بود که پسته امسال ۶۰ تا ۷۰ درصد سال قبل باشد، گفت: الان که تقریباً اواخر کار است، در مجموع پسته منطقه به شدت کم است؛ بیشتر از آنچه که دوستان فکر می‌کنند.

او با بیان این‌که میزان پسته دهان چفت افزایش یافته است، می‌گوید: این رقم امسال سه درصد اضافه شده و به ده تا دوازده درصد رسیده است. اما عمده تولید مه‌ولات ۲۰ درصد دهان چفت دارد.

ذوالفقاری با بیان این‌که در مه ولات پسته دهان بست منطقه صفر بوده، می‌افزاید: پسته دهان بست نداشتیم الان دو درصد دهان بست داریم.

او با بیان این‌که عمده‌ی پسته امسال تازه‌خوری شد، یادآور می‌شود: قیمت پسته تازه‌خوری خوب بود. در ابتدای فصل از ۱۴ هزار تومان شروع شد، در آخر فصل بر ۱۲ هزار و ۵۰۰ تومان متوقف شد.

او ادامه می‌دهد: خوبی محصول امسال برای کشاورز این است که درصد دهان چفت‌اش بالا است. واسطه که می‌خواهد بخرد، نمی‌تواند با پسته‌های دیگر مخلوط کند. سال گذشته واسطه پسته هشت درصد دهان چفت را از من می‌خرید، به مرز بیست درصد می‌رساند. دهان بست صفر را هم به پنج درصد می‌رساند، و روی هم رفته میزان درصد دهان چفت و بست را به ۲۴ می‌رساند و می‌فروخت. او می‌افزاید: یعنی دلالت می‌توانست از من بخرد در همین فیض آباد دو دست بچرخاند بعد به دست صادرکننده برساند. ولی امسال نمی‌تواند این کار را انجام دهد.

ذوالفقاری خاطر نشان می‌کند: اونس پسته از ۲۶ - ۲۸ به سمت ۲۸ - ۳۰ شیف‌ت کرده و گاهی از ۳۰ هم رد شده است. محصول ریز شده که فکر می‌کنم علت اصلی‌اش خشکسالی باشد.

او یادآور می‌شود: با اینکه سطح زیر کشت فندق‌های اینجا کم است، ولی عملکرد فندق‌های نسبت به سال قبل بیشتر است.

ذوالفقاری با بیان این‌که سال برداشت امسال به عقب رفته بود، می‌افزاید: برداشت پسته پانزده روز برای ما تاخیر داشت. پیک کاری ما سال گذشته تا ۱۵ شهریور بود، امسال اول مهر شده است.

افزایش ۳۰ درصدی محصول خراسان شمالی

یکی از تولیدکننده‌های خراسان شمالی هم به ماهنامه پسته می‌گوید: در مجموع با توجه به آفتی که پارسال داشتیم، امسال محصول بهتر از پارسال است. می‌شود گفت چه خراسان شمالی، چه منطقه اسفراین، چه منطقه سبزه‌وار سال بار است و در مجموع تولید باغات امسال با درصد نسبتاً خوبی، بالاتر سال قبل است.

غفار ارغیانی می‌افزاید: چیزی حدود ۳۰ تا ۳۵ درصد افزایش محصول نسبت به پارسال خواهیم داشت. او با بیان این‌که کیفیت هم عالی بود، خاطر نشان می‌کند: درصد دهن بست بالا است.

تولید ۳۷ هزار تنی در سمنان

یکی از تولیدکنندگان استان سمنان نیز به ماهنامه پسته می‌گوید: امسال تولید تقریباً خوب بود، از پارسال بهتر بود. نسبت به سال گذشته ۱۰ - ۲۰ درصد افزایش داشتیم.

منصور عباسیان می‌افزاید: پارسال تولید ۳۵ هزار تن بود، امسال به ۳۷ تا ۳۸ هزار تن هم رسید.

او کیفیت محصول را هم عالی توصیف می‌کند و یادآور می‌شود: امسال دهن بست پوک، کم داشتیم. تقریباً چهار، پنج سال است که دامغان دارد روی علمی کار کردن و دانش، کار می‌کند، به همین خاطر ضایعات هم دارد کمتر می‌شود.

او در پاسخ به این سوال که دقیقاً در مدیریت باغات چه اتفاقی افتاده که باعث شده کیفیت محصول افزایش پیدا کند، می‌گوید: کشاورزان بیشتر دارند روی دانش فنی و علمی، کار می‌کنند و با کمک کارمندان جهاد کشاورزی و ایستگاه تحقیقات به کار علمی روی آوردند. یعنی تغذیه و سم پاشی‌های به موقع انجام می‌دهند.

او این را هم اضافه می‌کند: امسال فصل برداشت پانزده تا بیست روز عقب بود.

عباسیان یادآور می‌شود: تقریباً ۵۰ تا ۶۰ درصد پسته دامغان تازه خوری است، چون از نظر بعد مسافت به تهران نزدیک است، بیشتر تازه خوری دارند.

او در خصوص قیمت پسته تازه خوری می‌گوید: قیمت‌ها از کیلویی ۱۷ - ۱۸ هزار تومان شروع شد و روی ۱۳ هزار تومان ثابت ماند.

تولید یزد مناسب است

یکی از تولیدکنندگان پسته در استان یزد هم به ماهنامه پسته می‌گوید: امسال وضعیت تولید پسته در یزد خوب بود، درصد پوک خیلی کم بود. بعضی از مناطق بودند که پارسال پسته خوبی داشتند، امسال کمتر دارند، بعضی جاها هم که پارسال پسته خوبی نداشتند، مخصوصاً بحث آب را مدیریت کردند و توانستند پسته خوبی برداشت کنند.

محسن ارزشی می‌افزاید: کیفیت محصول تولیدی نسبت به پارسال خیلی بهتر است.

او در خصوص درصد دهن بست هم یادآور می‌شود: درصد دهن بست خیلی پایین‌تر از پارسال است.

ارزشی خاطر نشان می‌کند: امسال مشکل همه مساله

سموم و دفع آفات بوده که سم خوبی در بازار نبود. برای تهیه و تولید سم مونتو چالش داشتیم. در واقع مونتو دیر رسید، کم رسید، ولی درست عمل کردیم و نتیجه خوبی گرفتیم.

او در خصوص تازه خوری در استان یزد هم می‌گوید: تولیدکنندگان بزرگ دنبال پسته تازه خوری نمی‌روند. مگر اینکه برنامه خاصی برای ارسال به شهرستان‌های دیگر داشته باشند.

ارزشی می‌افزاید: کسانی که نیروی کار خودشان داشته باشند و نخواهند کارگر بگیرند، پسته را می‌چینند و برای مصرف تازه خوری به بازار می‌فرستند.

تولید ۶ هزار تنی سروستان

یک تولید کننده استان فارس نیز در گفت‌وگو با ماهنامه

پسته می‌گوید: نی ریز ۱۷-۱۸ هزار هکتار سطح زیر کشت پسته دارد. شهرستان سروستان ۴ هزار هکتار سطح زیر کشت دارد که ۲ هزار هکتار آن ثمری است. محمداقبر شیخ‌الاسلامی می‌افزاید: در شهرستان سروستان معادل ۶ هزار تن تر پسته تر تولید شده است. او با اشاره به کیفیت بسیار عالی محصول در بحث آفلاتوکسین، می‌گوید: باقیمانده سموم هم صفر است. شیخ‌الاسلامی خاطر نشان می‌کند: پسته دهن بست

بیش از ۱۰ تا ۱۲ درصد نیست. او با بیان این که تازه فروشی به ندرت اتفاق می‌افتد و بیشتر پسته ضبط می‌شود، یادآور می‌شود: استان فارس باغباتش جدید است و ۸ تا ۱۰ سال سن و روند رو به رشدی دارند.

یک مقام مسئول مطرح کرد

آهنگ تند توسعه باغات پسته در استان فارس

پسته شهرستان از جمله راه اندازی ایستگاه و بخش تحقیقات پسته در شهرستان با حمایت مالی باغداران مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

ضیغمی افزود: انتخاب پایه و ارقام مناسب، مسایل تغذیه‌ای مربوط به پسته، روش‌های صحیح مدیریت آب شرب در باغات پسته، بهترین روش‌های مبارزه با آفات پسته، کاربرد سیستم‌های آبیاری تحت فشار در باغات

پسته و ... از مباحث مطرح شده در این نشست بود. شایان ذکر است از عملیات برداشت و ضبط بهداشتی پسته در باغ و پایانه ضبط و فرآوری در یک واحد، توسط مسوولان و باغداران بازدید شد.

شهرستان سروستان استان فارس، اظهار داشت: جشن شکرانه برداشت پسته با حضور امام جمعه و فرماندار و دیگر مسوولین ادارات مختلف شهرستان و سازمان جهاد کشاورزی و مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی فارس و فعالان بخش خصوصی، پنج شنبه دهم مهرماه سال جاری در شهرستان سروستان استان فارس برگزار شد.

این عضو انجمن پسته ایران خاطر نشان کرد: جلسه‌ای در فرمانداری سروستان با حضور مسوولان شهرستان و استان و تنی چند از باغداران پیشرو و فعالان صنعت پسته برگزار و مسایل، مشکلات و موضوعات مربوط به

ماهنامه پسته - کارشناس مسئول پسته مدیریت باغبانی جهاد کشاورزی فارس در گفت‌وگو با ماهنامه پسته، گفت: با توجه به خشک‌سالی‌های چند سال اخیر و افت کمی و کیفی منابع آبی از یک طرف و مقاومتی که درخت پسته در شرایط نامساعد آب دارد، روند توسعه و افزایش سطح زیر کشت پسته در استان فارس از همه‌ی گونه‌های باغی گوی سبقت را ربوده است.

علی رضا ضیغمی افزود: میزان برداشت پسته تر در منطقه سروستان ۴۰ تا ۴۵ تن پسته در هکتار در سال جاری بود. او با اشاره به برگزاری جشن شکرانه برداشت پسته در

اطلاعیه

دومین دوره آموزشی سالیانه جامع پسته

۱۰ تا ۱۴ آذر ۱۳۹۳ - کرمان

تماس با ۰۲۱-۸۸۹۴۷۳۰۰-۴۰۰

اطلاعیه

با خرید یک آجر نام خود را در صنعت پسته ایران

جاودانه کنید

انجمن پسته ایران در نظر دارد با خرید یک واحد ملکی در شهر کرمان به عنوان دفتر مرکزی انجمن، بستری فراهم کند تا نام فعالان این صنعت را برای همیشه جاودانه و ثبت کند. شما می‌توانید با مشارکت در این حرکت جمعی و ماندگار، نام خود، فرزندان، بستگان و نزدیکان و یا حتی فعالان درگذشته خود را برای همیشه جاودانه نمایید. بدیهی است محل و اندازه پلاک اختصاص یافته به هر نام بر اساس میزان مشارکت شما تعیین خواهد شد.

هزینه مشارکت به ازای هر آجر دومیلیون تومان تعیین گردیده است.

در صورت علاقمندی به مشارکت در این فعالیت خواهشمند است مراتب همراهی خود را به شماره تلفن ۸-۲۵۳۵۲۶۶-۰۳۴۱ دفتر انجمن در کرمان اطلاع داده و مبلغ همیاری خود را به شماره حساب ۰۱۰۱۶۴۶۷۳۵۰۰۱ سپهر صادرات به نام انجمن پسته ایران و یا شماره شبا ۰۱۰۱۶۴۶۷۳۵۰۰۱ IR۸۲۰۱۹۰۰۰۰۰۰۰۰۰ واریز فرمایید.

نگاهی به بازار پسته تازه خوری در منطقه فیض آباد

لزوم تغییر نگاه به بازار تازه خوری فیض آباد

به طوری که میانگین مصرف تازه خوری در ۳ سال اخیر در حدود ۶ هزار و ۵۰۰ تن دانه که معادل ۱۰ هزار و ۵۰۰ تن خوشه تخمین زده می شود. اوج مصرف تازه خوری پسته فیض آباد در سال ۸۶ به میزان ۱۵ هزار تن خوشه برآورد می شود. از بازارهای عمده تازه خوری پسته فیض آباد می توان به استان های تهران، فارس، اصفهان، آذربایجان شرقی و غربی و استان های شمالی کشور اشاره کرد. در منطقه فیض آباد به علت زرد شدن مغز پسته، بازار کال پسته متداول و مرسوم نیست.

می شود. در این دوره به علت عرضه کم و تقاضای بالا و به علت نوبرانه بودن محصول، حاشیه سود باغداران بیشتر است.

دوره میانی عرضه پسته تازه به بازار همزمان با ثبات نسبی بازار است. از ابتدای این دوره حجم بارگیری ها با افزایش نسبی همراه می شود و قیمت محصول از قیمت پسته خشک تبعیت می کند. در دوره میانی حاشیه سود بازار پسته تازه خوری نسبت به دوره ابتدایی کمتر است. این مساله ارتباط مستقیم با افزایش عرضه پسته تازه، با اضافه شدن دیگر مناطق پسته خیز به بازار دارد.

با افزایش بارگیری ها، وارد دوره سوم این بازار می شویم. فعالان بازار تازه خوری در بازه انتهایی با ریسک بالا و حاشیه سود کم مواجه هستند. چرا که در این دوره عرضه محصول نسبت به تقاضای بازار افزایش می یابد. از دلایل افزایش عرضه می توان به رسیدن محصول دیگر مناطق پسته خیز نظیر دامغان که عمدتاً وارد بازار تازه خوری پسته می شود و همچنین تولید پسته در مناطق با شرایط آب و هوایی سردتر اشاره کرد. بایستی اضافه کرد که طی چند سال اخیر فعالان بازار تازه خوری پسته در این دوره زمانی با ضرر دهی مواجه بودند.

پسته عرضه شده در این دوره، در صورت عدم وجود تقاضا در بازار مقصد، با توجه به ماندگاری حداکثر ۲ روزه پسته تازه، به ناچار با قیمت کمتر برای فرآوری ارسال می شود. با توجه به مباحث فوق لزوم تغییر نگاه به بازار تازه خوری فیض آباد برای تنظیم میزان عرضه و تقاضای بازار کاملاً مشهود است.

معیارهای سنجش وزن پسته تازه فیض آباد بر اساس وزن دانه و خوشه تقسیم بندی می شود. به عنوان نمونه به ازای هر ۱۰۰ کیلوگرم دانه، تقریباً ۳۷ کیلوگرم پسته خشک حاصل می شود. در حالی که به ازای هر ۱۰۰ کیلوگرم خوشه پسته با احتساب وزن خوشه و میزان پوک، بطور میانگین ۲۷ کیلوگرم پسته مغز دار بدست می آید.

در حال حاضر حجم بازار تازه خوری فیض آباد در حدود ۱۰ تا ۱۴ هزار تن تخمین زده می شود. این میزان در سال های اخیر با افزایش نرخ دلار کاهش پیدا کرده است.

حجت حسینی سعدی - خراسان رضوی بعد از استان کرمان با دارا بودن حدود ۱۰ درصد باغ های پسته کشور، رتبه سوم تولید و سطح زیرکشت پسته را به خود اختصاص داده است. شهرستان فیض آباد را می توان قطب تولید پسته استان خراسان رضوی، با داشتن سهم ۴۰ درصدی از کل سطح زیر کشت این استان نامید.

بیش از ۸۰ درصد سهم سطح زیر کشت این منطقه اختصاص به رقم بادامی بومی منطقه (سفید پسته) و ۲۰ این درصد باقیمانده به دیگر ارقام اختصاص دارد. اسکلت تک پایه و حجم تاج بزرگ و هرس فرم مناسب را می توان از خصوصیات بارز درختان پسته فیض آباد دانست.

علاوه بر خصوصیات ذکر شده ویژگی دیگری که این استان را نسبت به دیگر مناطق پسته خیز متمایز می سازد، رونق بازار پسته برای مصرف تازه خوری است. با توجه به اقلیم منطقه، پسته فیض آباد نسبت به دیگر مناطق زودتر رسیده و آماده عرضه به بازار می شود. قیمت بالاتر پسته به علت نوبرانه بودن محصول، هزینه برداشت کمتر و بازار پسندی به علت رویت بهتر با توجه به سفید بودن پوست پسته را می توان از دلایل بوجود آمدن این بازار برشمرد.

مصرف تازه خوری پسته همانند هر بازار دیگری تابعی از نظام بازار (عرضه و تقاضا) است. برای بررسی دقیق تر بازار تازه خوری پسته لازم است این بازار را به بازه های زمانی مختلف بخش بندی کنیم.

این بازار را می توان در سه بازه ابتدایی، میانی و انتهایی تفکیک کرد. بازه ابتدایی تقریباً از اوایل مرداد ماه شروع و تا اواخر مرداد ماه ادامه دارد. شهریور ماه را می توان برای بازه میانی در نظر گرفت و اواخر شهریور ماه تا اواخر مهرماه را بازه انتهایی این بازار نامید. بازار پسته تازه در فیض آباد مستقیماً از هر یک از این بازه های زمانی تاثیر می پذیرد و از قوانین عرضه و تقاضا در هر بازه تبعیت می کند.

معمولاً شروع عرضه پسته تازه با بارگیری های اتوبوسی شروع می شود. بارگیری اتوبوسی برای محک زدن بازار مصرف و برآورد قیمت صورت می گیرد. در ادامه حجم بارگیری ها بیشتر شده و حمل بوسیله وانت انجام

حد مجاز باقیمانده سموم ثبت نشده چقدر است؟

نباتات کشور توصیه شده است. شایان ذکر است که در بررسی های انجام شده توسط انجمن پسته ایران، کنسالت به عنوان سومین سم پرمصرف در باغ های پسته پس از دورسبان و فنیترون است. باید توجه داشت که در دستورالعمل های اتحادیه اروپا، مقدار حد مجاز باقیمانده برای کلیه سموم ثبت نشده، به طور پیش فرض یک صدم میلی گرم بر کیلوگرم است.

باقیمانده سموم مشابه کنسالت، این حد را اعلام نمود. کنسالت سمی سیستمیک و گوارشی است که در ۲۵ دی ماه ۱۳۷۴ برای آفت پسیل پسته و در ۲۴ خرداد ماه ۱۳۸۹ برای مبارزه با پروانه چوبخوار پسته توسط سازمان حفظ نباتات کشور ثبت شده است. این سم علیه پسیل پسته به مقدار نیم تا هفت دهم در هزار برای مبارزه با پروانه چوبخوار پسته به مقدار یک در هزار به همراه نیم درصد روغن ولک، توسط سازمان حفظ

ماهنامه پسته - حد مجاز باقیمانده سم کنسالت (هگزافلومورون) طبق مقررات اتحادیه اروپا یک صدم میلی گرم بر کیلوگرم است. این در حالی است که پیش از این انجمن پسته ایران، در ویژه نامه اردیبهشت ماه سال جاری خود، حد مجاز آن را پنج صدم میلی گرم بر کیلوگرم اعلام کرد. از آنجایی که این سم در پایگاه اطلاعات سموم اتحادیه اروپا برای آفات مربوط به پسته ثبت نشده است، انجمن پسته باتوجه به حد مجاز

گزارشی از روند ضبط پسته در استان کرمان؛

کارگاه‌های خانگی ضبط پسته همچنان پر رونق

ضباطها به بی‌اعتمادی کشاورزان دامن زده‌اند

واحدهای بزرگ ضبط پسته، می‌افزاید: با حجم کم پسته صرف نمی‌کند، پسته به ترمینالهای ضبط برده شود. او با بیان این‌که خرده مالک‌ها با هم نمی‌سازند، می‌گوید: باید طوری باشد که یک نفر نمونه بردارد و پسته را تر بخرد.

ضباطها به بی‌اعتمادی دامن زده‌اند

مالک یک واحد ضبط پسته در کرمان که فقط پسته‌های خودش و بعضی از بستگان و آشنایان را فراوری می‌کند، در پاسخ به این سوال که چرا آشنایان خودشان کارگاه ضبط پسته ندارند، می‌گوید: بخاطر هزینه‌ی زیاد سرمایه‌گذاری اولیه، برایشان صرف نمی‌کند. برای مدت ۲۰ روز کاری در سال اصلاً مقرون به صرفه نیست. او می‌گوید: من از سال ۱۳۶۴ این کار را شروع کرده‌ام و اگر می‌خواستم الان با این هزینه‌های سرسام آور این کار را انجام دهم، اصلاً نمی‌توانستم.

محمدرضا یاسایی خاطر نشان می‌کند: اطمینان نداشتن باغداران به ضباطها باعث شده است باغدارانی که پسته خیلی زیادی هم ندارند به ایجاد ضبط‌های خانگی روی بیاورند. وی در این خصوص می‌گوید: بعضی از ضباطها به این بی‌اعتمادی دامن زده‌اند، بطوری که شخص پسته‌ی رقم فندقوی خود را برای ضبط شدن تحویل داده است ولی موقع تحویل گرفتن به او پسته‌ی احمدآقایی داده‌اند و گفته‌اند که شما رقم فندقوی نداشته‌ای. حتی بعضی از ضباطها تمایل بسیار زیادی به خرید پسته‌ی باغدار دارند و در صورتی که باغدار بخواهد فقط پسته‌اش را ضبط کند و نفروشد، ضباطها هزینه‌های سرسام آوری به خاطر ضبط کردن و انبارداری از آن‌ها می‌گیرند.

یاسایی در ادامه خاطر نشان می‌کند: هزینه‌های بالای برق، گاز، نیروی کارگری فعال در ضبط‌ها، وسایل مصرفی مثل تسمه‌ها و الکتروموتورها باعث می‌شود که ضبط پسته خیلی صرف نکند و اگر بخواهیم قیمت بالاتری برای ضبط کردن اعلام کنیم، مشتری‌ها شاک می‌شوند.

او می‌گوید: احتمالاً دلیل اینکه کسانی که فقط ضباط هستند و کار خدماتی می‌کنند درآمد چندانی ندارند و ضرر می‌دهند، این است که سایر ضباطها خریدار

بعضی مواقع زیاد مغز می‌کند که به تیغه و نوع پسته‌ها بستگی دارد. اگر تیغه عقب کج باشد و زدگی داشته باشد پسته‌ها را مغز می‌کند. مثلاً یک بار که سنگ داخل پسته‌ها بود باعث شد که تیغه عقبی کج شود و پسته‌ها مغز می‌شدند. میزان پایین و بالا بودن تیغه‌ی جلویی روی میزان پوست‌گیری پسته‌ها اثر می‌گذارد.

او با بیان این‌که در نزدیکی‌اش خدمات ضبط پسته وجود دارد، در پاسخ به این سوال که چرا پسته‌هایتان را در این واحدها ضبط نمی‌کنید، می‌گوید: بخاطر این‌که آن‌جا پسته‌ها بیشتر له و ریخت و ریز می‌شود. ما تا حالا پسته‌هایمان را به آن‌جا نبرده‌ایم، ولی کسانی که برده‌اند می‌گویند: خیلی خوب نیست.

او می‌افزاید: ما می‌خواهیم پسته‌مان را به دست خودمان ضبط کنیم و به هیچ‌کس اعتماد نداریم. بر فرض اعتماد هم که داشته باشیم، باید ۵۰ نفر کارگر باعجله پسته‌ها را بچینند که این طوری خیلی از پسته‌ها رو و زیر درخت جا می‌مانند و اصلاً صرف نمی‌کند این تعداد کارگر بگیریم و با عجله کار کنیم.

او در خصوص تمیزی و خوشرنجی پسته‌های خروجی از ضبط هم می‌گوید: مساله آب مهم است. یعنی نباید بگذاریم آب خیلی کثیف شود و الا پسته‌ها بد رنگ می‌شود. دیگر این‌که میدان باید درست باشد؛ اگر میدان خاک داشته باشد پسته‌ها خاک‌آلود می‌شوند. همچنین خشک کن باعث می‌شود رنگ پسته‌ها سفید بماند.

او یاد آور می‌شود: پسته‌ها نباید خیلی برای ضبط شدن بمانند در غیر این صورت لکه می‌شوند. باری که ساعت ۱۱ می‌آید تقریباً پس از ۲ ساعت و باری که عصر می‌آید صبح روز بعد ضبط می‌شود و چون شب‌ها هوا خنک است، مشکلی به وجود نمی‌آید.

با حجم کم صرف نمی‌کند

یک تولید کننده دیگر پسته در رفسنجان به ماهنامه‌ی پسته می‌گوید: ضبط پسته در ترمینال‌ها صرف نمی‌کند. خیلی هزینه برمی‌دارد، پرت هم نسبت به کارگاه‌های خانگی زیاد دارد.

غلامرضا سجادیان با اشاره به فقدان اعتماد به برخی

ماهنامه پسته - شاید یکی از تفاوت‌های عمده‌ی صنعت پسته ایران با همتایانش در تعداد واحدهای ضبط و فراوری باشد. با وجود آن‌که همواره کارشناسان بر غیراقتصادی بودن راه اندازی و احداث کارگاه‌های کوچک ضبط تاکید دارند، همچنان صنعت پسته ایران شاهد افزایش تعداد کارگاه‌های ضبط خانگی است. شاید ریشه‌ی این عدم اتفاق نظر را باید در چگونگی محاسبه‌ی هزینه‌ی تمام شده‌ی ضبط هر کیلو پسته جست. به هر روی با هدف اطلاع از روند ضبط پسته در استان کرمان از منظر برخی فعالان صنعت پسته، به چند و چون فعالیت کارگاه‌های خانگی ضبط پرداختیم که ماحصل آن را می‌خوانید.

با عجله کار کردن صرف نمی‌کند

مدیر یک کارگاه ضبط پسته‌ی خانگی به ماهنامه پسته در خصوص ظرفیت و روند ضبط پسته در کارگاه خود می‌گوید: اندازه‌گیری نکرده‌ایم ولی فکر می‌کنم ساعتی ۸۰۰ تا ۹۰۰ کیلوگرم پسته‌ی تر را چرخ می‌کنیم. بعد از چرخ کردن پسته‌ها بوسیله نوار نقاله به دستگاه کرکی وارد می‌شوند و پسته‌هایی که پوست نشده‌اند به وسیله چرخ کرکی پوست می‌شوند. سپس پسته‌های پوست شده برای شستشو و جداسازی روآبی، ته آبی و پوک‌ها وارد پسته‌شوی می‌شوند. سپس پسته‌های ته آبی داخل واگن ریخته می‌شوند و داخل خشک‌کن می‌روند و ۳ تا ۴ ساعت هم داخل خشک‌کن می‌مانند و به هم زده می‌شوند تا رطوبت‌شان گرفته شود. بعد از ۱ روز، روی میدان ماندن، جمع آوری می‌شوند.

غلامرضا ذوالفقاری در پاسخ به این سوال که آیا همه‌ی ضبط‌های خانگی که در این منطقه وجود دارند، مثل کارگاه ضبط شما عمل می‌کنند، می‌افزاید: خیر. اکثر ضبط‌ها فقط چرخ پسته پوست کنی و شستشوی معمولی دارند.

او در خصوص میزان ضایعات کارگاهش هم می‌گوید: بیشتر مغز شدن پسته توسط چرخ پسته پوست کنی صورت می‌گیرد و چرخ کرکی مغزهایی که از چرخ پسته پوست کنی می‌آیند را له می‌کند. ولی نقشی در مغز کردن پسته‌ها ندارد. چرخ پسته پوست کنی

سالم سیاه نشود، چون پسته که می‌ماند بغل دستگاه سیاه می‌شود و وقتی پسته سالم از کنارش می‌گذرد بدنه پسته سیاه می‌شود.

او با اشاره به این که پسته را با رطوبت ۴/۵ درصد به انبار می‌بریم، می‌گوید: ما در ضبط دستگاه رطوبت‌سنج داریم. ولی در این منطقه کسی را سراغ نداریم که دستگاه رطوبت‌سنج داشته باشد. اکثراً پسته‌ها را در خانه با دست می‌شکنند و مغزش را امتحان می‌کنند تا ببینند که خشک هست یا نه، که با این روش تا حدودی رطوبت مشخص می‌شود. مغزی که نم داشته باشد، له می‌شود.

او یادآور می‌شود: خرابی دستگاه‌ها چیز جزئی است. بعضی مواقع الکترو موتورها خراب می‌شود یا یاتاقانی می‌شکنند، چیز دیگری نیست.

وی در پاسخ به این که ضبط‌های شما چقدر ضایعات دارند و این ضایعات به چه بستگی دارد، می‌گوید: ضایعات بستگی به چرخ‌های آشغالگیر و چرخ‌های پسته پوست‌کنی دارد. چرخ‌های ما تنظیم هستند و ضایعاتشان نسبت به ۲ سال پیش بسیار کم شده است. او با اشاره به این که رقم اکبری زود خرد می‌شود، می‌گوید: رقم احمدآقایی پسته سفت و محکم است، به هیچ عنوان ضایعات ندارد، فندوقی هم ریزتر از همه هست که این رقم هم ضایعاتی ندارد. اکبری چون دهن‌اش باز است ضایعات دارد. او برای کاهش ضایعات رقم اکبری می‌گوید: اگر لازم باشد برای اکبری تنظیمات را عوض می‌کنیم. برای اکبری تیغه‌ی جلویی را می‌آوریم بالاتر و در ضمن به کارگر می‌گوییم بار آن را حجم کمتری بریزد. احمدآقایی هر چقدر بریزیم مشکلی ندارد پوست‌اش سفت است.

او می‌افزاید: کارگران ضبط در فصل برداشت پسته دائمی نیستند. یکی، دو روز آن‌ها را آموزش می‌دهیم و کم کم وارد به کار می‌شوند. خودمان هم بالای سرشان هستیم و توضیح می‌دهیم که چه کار کنند؛ چه پسته‌ای را بیشتر بریزند و چه پسته‌ای را کمتر.

او در خصوص نحوه قرارگیری و شکل دستگاه‌ها می‌افزاید: بیشتر اوقات خود سازنده طراحی می‌کند ولی ما هم در اثر تجربه چیزی را دیدیم که خوب عمل نمی‌کند به سازنده گفته‌ایم و او هم برطرف کرده است. او در پاسخ به این که چرا خندان جداکن‌ها را آخر خط قرار داده‌اید، می‌گوید: سال اول روی یک خط گذاشتیم ببینیم جواب می‌دهد یا نه؟ دیدیم جواب می‌دهد هر سه خط را کامل کردیم. وی در خصوص دلیل قراردادن خندان جداکن‌ها در انتهای خط ضبط پسته ی تر می‌گوید: اول اینکه پسته‌ی تر موقع کار با این دستگاه کمتر ضایعات دارد، دوم دهن بست‌اش هم بهتر جدا می‌شود. چون در پسته‌ی تازه سوزن‌ها خندان‌ها را بهتر می‌گیرد، سوم آن که برای خشک کردن، دهن بست بیشتر حرارت می‌خواهد؛ چهارم اینکه باعث می‌شود که در انبار هزینه‌ی اضافی نداشته باشیم، چون تخلیه و جداسازی در انبار هزینه‌بر است.

او در پاسخ به این که چرا مردم ضبط خانگی دارند و محصول‌شان را به ترمینال‌های بزرگ ضبط پسته نمی‌برند، می‌گوید: برای ترمینال بزرگ، خرده کاری صرف نمی‌کند و مردم هم نمی‌برند. اگر شرایطی فراهم بود که می‌بردند، پسته‌شان راحت‌تر و تمیزتر ضبط می‌شد. بعضی خانگی‌ها هم تمیز است، اما بعضی با همان روش سنتی، یک چرخ‌ی دارند با مشکلات زیاد ضبط می‌کنند. اکثراً اعتمادشان کم است؛ یا اینکه شخص می‌گوید من پنج تن پسته دارم خانواده همه کمک می‌دهند، هزینه‌اش کمتر می‌شود. ولی اگر پسته به ضبط بزرگ می‌رفت خیلی به نفعشان بود.

وی در خصوص این که تا چند تن پسته صرف می‌کند که به واحدهای خدمات ضبط پسته سپرده شود، می‌افزاید: اگر ۱۵ تا ۲۰ تن پسته داشته باشیم، یک روز دو تا کامیون می‌چیند و می‌برد، هم به نفع است و هم خیلی راحت. ولی هنوز در اینجا فرهنگ‌اش جا نیافتاده و در این منطقه‌ها هم ضبط کم است. فقط سه ضبط پسته وجود دارد. ولی این واحدها هم مالکیت خودشان را دارند. واقعیت این است که در ضبط‌های بزرگ، پسته تمیزتر و سالم‌تر ضبط می‌شود. بعضی ضبط‌های خانگی خیلی پسته‌شان تمیز نیست. یعنی از نظر رویت تمیز نیست و از نظر آلودگی هم احتمالاً آلودگی‌اش بیشتر هست.

وی درباره‌ی رویت پسته می‌گوید: آبی که پسته را در آن شستشو می‌کنند، اگر قرار باشد که از صبح تا غروب عوض نشود، رنگ پسته را خراب می‌کند و پسته آلوده و کثیف می‌شود. در ضبط‌های بزرگ، آب یکسره دور می‌زند و باید آب کافی وجود داشته باشد. در ضبط‌های خانگی یک شیر آب خانگی وجود دارد، با این آب پسته تمیز می‌شود. وی یادآور می‌شود: پسته اگر در آفتاب زیاد بماند رنگش خراب می‌شود، زرد می‌شود. پسته در خشک کن سفید می‌ماند، البته خشک کردن پسته تنها با خشک‌کن خوب نیست. اول اینکه بعضی دانه‌ها نم‌دار می‌ماند و هر طور به هم بخورد باز هم پسته نم دارد و نتیجه‌اش این است که در انبار که رفت زود گرم می‌زند. وی در ادامه می‌گوید: پسته خوب است که چهار، پنج ساعت در خشک کن باشد، بعد بریزند روی میدان حداقل یک شبانه روز هم در میدان بماند تا آن دانه‌ای هم که در خشک کن خوب خشک نشده، در میدان خشک شود و رنگ‌اش هم از سفیدی یک کمی تیره‌تر شود چون بازار پسندتر است.

وی در پاسخ به این سوال که شما هر روز این دستگاه‌ها را می‌شوید، می‌گوید: در اینجا دو پمپ داریم، روزانه هر نیم ساعت چرخ و نخاله‌گیر و آشغال‌گیر را آب می‌گیریم تا تمیز شوند. غروب هم که تعطیل می‌کنیم، دو نفر تا صبح مشغول شستن هستند. گوگیرها را با پودر می‌شویند، جاهای دیگر هم با آب می‌شویند و اگر جایی از دستگاه چتکی مانده خوب می‌تراشند و تمیز می‌کنند.

وی می‌افزاید: این شستشو‌ها برای این است که پسته‌ی

پسته‌ی ضبط شده نیز هستند و هزینه‌ی ضبط هر کیلو پسته را پایین می‌آورند، در عوض پسته را ارزان‌تر می‌خرند.

او در پاسخ به این سوال که تمیزی پسته خروجی از دستگاه‌های ضبط پسته به چه عواملی بستگی دارد، می‌گوید: این تمیزی چند علت می‌تواند داشته باشد؛ اول استفاده از آب تمیز است، به طوری که اگر آبی که قبلاً استفاده شده مجدداً وارد سیستم شود باعث کثیفی پسته می‌شود. دوم تمیزی دستگاه‌هاست که هر روز باید دستگاه‌ها شسته شوند و ما معمولاً از آبی برای شستشو و ضدعفونی استفاده می‌کنیم که شامل کلر است، دیگر این که پسته‌هایی که چیده می‌شوند سریعاً ضبط شوند، چون اگر پسته‌ها برای روز بعد بمانند، پوست‌شان لکه دار و زرد می‌شود.

یاسایی با اشاره به این که رویت پسته با آفتاب خوردن بهتر می‌شود، می‌افزاید: قبلاً در ضبط ما پسته‌ها کاملاً در خشک‌کن، خشک می‌شدند. پسته‌ها به مدت ۱۲ ساعت در خشک کن بودند و توسط کارگر به هم زده می‌شدند. ابتدا دما روی ۸۰ تا ۹۰ درجه تنظیم می‌شد و کم کم که پسته‌ها خشک می‌شدند، دما هم کم می‌شد تا اینکه نهایتاً به ۴۰ درجه و به مدت ۱ ساعت هم هوای خشک می‌خوردند تا در انبار عرق نکنند. با این روش بسیار طول می‌کشید تا پسته خشک شود. الان فقط پسته‌ها حدود ۴ ساعت حرارت ۹۰ درجه سانتیگراد بدون هم زدن می‌بینند و سپس تا صبح روز بعد روی میدان پهن می‌شوند. البته بسته به دمای هوا شاید تا ۴۸ ساعت هم روی میدان باشند. از دید یاسایی ضبط کردن فوری پسته و باقی نگذاشتن پسته‌ها برای روز بعد بسیار مهم است و رویت پسته را بهبود می‌بخشد.

در واحدهای بزرگ پسته سالم‌تر ضبط می‌شود

یکی از کارکنان یک واحد ضبط پسته در رفسنجان با بیان این که تا کنون ۲ مرتبه دستگاه‌های ضبط‌مان را به خاطر عدم کارایی عوض کرده‌ایم، می‌گوید: این دستگاه‌ها را پنج، شش سال است که گذاشتیم. خیلی هم راضی هستیم و دو سال است که هر جا نقصی بوده برطرف کرده‌ایم.

محمد پورخرمدند می‌افزاید: هر خط ضبط ما ظرفیت فراوری ۸ تن پسته تر در ساعت را دارد. تا هر موقع شب باشد کار می‌کنیم تا یک ساعت پسته بیشتر برای روز بعد نماند.

شرکت نیکولز مطرح کرد اشتباه در تخمین تولید پسته آمریکا

دهند. این گزارش با بیان این که امسال مقدار محصول برای باغ‌هایی که درختان بالغ داشته‌اند حدوداً ۱۲۰ هزار و ۶ هزار و ۷۲۵ کیلوگرم در هکتار متغیر بود، می‌افزاید: امسال سال ناآورد پسته‌ی آمریکا بود و در چنین سال‌هایی در تخمین محصول اشتباهاتی بوجود می‌آید، بطوری که ۷۰ درصد در تخمین محصول بعضی از باغ‌ها اشتباه شد. همچنین در این گزارش آمده است: بعضی از باغ‌ها آماده چیدن هستند ولی دانه‌ها از درختان جدا نمی‌شوند. امسال اکثر باغداران، ۲ بار درختان را چیده‌اند یا باید بچینند و در چین دوم راندمان برداشت بیشتر بوده است. حتی بعضی از باغداران پس از ۲ بار چیدن با دستگاه (به صورت مکانیکی با دستگاه شیکر) اقدام به چیدن دستی کرده‌اند. بعضی از باغ‌ها شامل پسته‌هایی هستند که در اوایل فصل دیر به گل رفتند و محصول‌شان دیرتر می‌رسد.

گزارش شرکت نیکولز با بیان این که برداشت محصول امسال چند هفته‌ای دیرتر شروع شد، خاطر نشان می‌کند: هم تولیدکنندگان و هم فرآوری‌کنندگان این انگیزه را دارند که تا حد ممکن تمامی پسته‌ها را بچینند و این به دلیل قیمت پسته است، اما محصول کمی باقیمانده که باید برداشت شود و این مقدار، سهم کمی در کل محصول خواهد داشت. گزارش شرکت نیکولز حکایت از آن دارد که روی هم رفته، اجماع کلی بر این است که مقدار محصول حدود ۲۰۴ تا ۲۱۵ هزار تن خواهد بود. اما شرکت نیکولز مقدار محصول را بیشتر از ۲۱۵ هزار تن می‌داند، چون محصول دریافتی از دومین برداشت، بیشتر از سال قبل

ماهنامه پسته - شرکت نیکولز در ۲۸ شهریورماه سال جاری، با اعلام اینکه تا کنون ۸۵ درصد محصول سال ۲۰۱۴ آمریکا برداشت شده است، مقدار و درصد رسیدن محصول در نقاط مختلف را بسیار متغیر ارزیابی می‌کند و می‌افزاید: به‌طور کلی کیفیت محصول خوب است و ما انتظار داریم برداشت محصول تا ۳ هفته‌ی دیگر ادامه داشته باشد. این گزارش در خصوص قیمت پسته‌ی امسال خاطر نشان می‌کند: شرکت پارامونت در دوم مهرماه سال جاری قیمت را اعلام می‌کند، اما از هم‌اکنون، قیمت‌ها به آرامی در حال افزایش هستند. این گزارش یادآور می‌شود: خسارت حشرات (کرم گلوگاه انار) در ۸۰ درصد محصول چیده شده، حدود ۷۸ درصد از دوره‌ی مشابه سال محصولی گذشته کمتر است. اندازه‌ی دانه‌ها کوچک‌تر از سال قبل است، ولی تقریباً دانه‌ها از نظر اندازه یکنواخت هستند و علی‌رغم درجه حرارت بالا در زمان برداشت، لکه‌دار بودن پوست پسته‌ها خیلی کم است.

این گزارش همچنین می‌افزاید: امسال تقریباً نیمی از محصول، دهن بست کمی داشت، اما این میزان در حال افزایش است و پیش بینی می‌شود تا ۱۷ درصد برسد. در بخش دیگری از این گزارش آمده است: رسیدن پسته‌ها بسیار متغیر است و بعضی از باغ‌ها با اینکه در مناطق جغرافیایی مشابه و درختان‌شان هم سن بودند، ۳ هفته در رساندن محصول اختلاف داشتند. رسیدن ناهماهنگ، به بازده محصول خسارت می‌زند، اما به کیفیت محصول آسیبی نرسیده است. بسیاری از باغداران امسال پسته‌ها را زودتر برداشت کردند تا خسارت کرم گلوگاه انار و لکه‌شدن پوست را کاهش

گزارش شرکت پرایمکس از بازار پسته‌ی آمریکا؛ رونق تجارت با چین و اروپا با محصول جدید

داخلی ۶ هزار و ۸۰۳ تن یا ۸ درصد کاهش نسبت به سال قبل داشته و صادرات پسته کاهشی به میزان ۲ هزار و ۱۳۱ تن یا ۱/۶ درصد را تجربه کرده است. این گزارش علت کاهش ۲۷ درصدی بارگیری ماه اوت را کمبود موجودی انبارها دانست و با اشاره به اینکه افزایش ۱۳ درصدی صادرات به اروپای غربی و کاهش ۷ درصد صادرات به کشورهای آسیایی وجود داشته است از کاهش بارگیری‌ها به سایر بازارها نسبت به سال گذشته خبر داد.

این گزارش خاطر نشان کرد: مقدار محصول امسال بین ۲۰۴ تا ۲۱۸ هزار تن تخمین زده شده است و پسته‌های لکه‌دار و خسارت آفات کمتر و کیفیت محصول و اندازه‌ی دانه‌ها بهتر از سال گذشته است. این گزارش با اذعان به اینکه اکثر معاملات محصول امسال، برای صادرات به مقصد چین و اروپا صورت گرفته

ماهنامه پسته - شرکت پرایمکس در ۱۰ مهرماه سال جاری گزارش بارگیری ماه اوت (۱۰ مرداد تا ۹ شهریورماه)، کل بارگیری سال محصولی ۲۰۱۳ تا پایان ماه اوت و قیمت پسته‌ی آمریکا را منتشر کرد.

این گزارش با اشاره به اینکه مقدار بارگیری ماه اوت، حدود ۱۳ هزار و ۶۰۷ تن است، خاطر نشان کرد: کاهش ۲۷ درصدی معادل ۴ هزار و ۹۸۹ تن در بارگیری‌ها نسبت به دوره‌ی مشابه سال قبل مشاهده می‌شود. این در حالی است که در این دوره بارگیری داخلی ۵ درصد یا به عبارتی ۳۵۸ تن کاهش و صادرات ۴۱ درصد (۴ هزار و ۵۳۸ تن) کاهش را تجربه کرده است.

این گزارش با اعلام اینکه بارگیری سال محصولی ۲۰۱۳ تا پایان ماه اوت حدود ۲۱۵ هزار و ۴۵۶ تن است و این به منزله‌ی کاهش ۴ درصدی در کل بارگیری‌ها نسبت به دوره‌ی مشابه سال گذشته است، افزود: بارگیری

است. کمیته‌ی اجرایی پسته اطلاعات راجع به همه‌ی پسته‌ی دریافتی از مناطق آریزونا و نیومکزیکو و کالیفرنیا را تا ۲۹ شهریورماه از کلیه ضابطها جمع‌آوری و در ۴ مهرماه نتیجه نهایی را منتشر خواهد کرد. این گزارش که ۲۸ شهریورماه سال جاری منتشر شده است، با اشاره به اینکه قیمت‌ها در ۲ هفته‌ی گذشته به میزان ۱۰ تا ۱۵ سنت افزایش داشته است، می‌افزاید: این افزایش عمدتاً به دلیل عدم حضور شرکت پارامونت در بازار است. همچنین معاملات عمده‌ای انجام نمی‌گیرد؛ زیرا بسیاری از فروشندگان و خریداران منتظر اعلام قیمت‌ها طی هفته‌ی آینده هستند. در حال حاضر بیشترین قیمت هر کیلوگرم پسته‌ی خندان (US extra #1) سایز ۲۵-۲۱ حدوداً ۱۲ دلار است.

بر پایه‌ی گزارش شرکت نیکولز، امسال مقدار پسته‌ی تولیدی ۵ تا ۱۰ درصد کمتر خواهد بود. امسال نسبت پسته‌ی خندان در کل محصول با توجه به کیفیت بالاتر محصول، بیشتر است. نسبت به سال قبل مقدار کمتری محصول فروش رفته است و بسیاری از خریداران پسته برای صادرات در حال خرید پسته کمتری هستند و قراردادهای کوتاه مدتی می‌بندند.

قیمت پسته نسبت به سال گذشته حدود ۱۰ درصد بیشتر است. با اینکه قیمت پسته هفته آینده مشخص خواهد شد، اما اعتقاد ما بر این است که تعیین نهایی قیمت با مشتریان خواهد بود. در حال حاضر ما نمی‌دانیم که با افزایش ۱۵ درصدی قیمت‌ها نسبت به سال گذشته، چه تعداد از مشتریان از خرید پسته منصرف خواهند شد.

در ذیل قیمت محصول ۲۰۱۴ ذکر شده است:

پسته ی خام	از	تا
انس ۲۰-۱۸ (Extra No.1)	۱۲/۱۳	۱۲/۲۴
انس ۲۵-۲۱ (Extra No.1)	۱۱/۶۸	۱۱/۷۹
دهن بست	۱۰/۳۶	۱۰/۴۷

رییس سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان اذعان کرد

مهندسان کشاورزی امضای خودشان را بی هویت کردند

خروجی نظام مهندسی برای محصول پسته صفر بود

برای پسته چه می کنید؟

کاری که در صنعت پسته در حال پیگیری هستیم، این است که جلسات مشترکی را در کمیته تخصصی تولید با همکاری و هماهنگی سازمان جهاد کشاورزی، برگزار کنیم و برای هر منبع آبی، یک کارشناس بگذاریم.

فکر می کنید حضور یک کارشناس چه تاثیری خواهد داشت؟

اولاً؛ هر کارشناسی نمی تواند کار کند. چون خیلی از باغدارهای پسته، از نظر سطح سواد علمی در وضعیت خوبی هستند. اما کاری که یک کارشناس می تواند انجام دهد این است که خیلی از مسائل و مشکلاتی که باغداران با آن درگیر هستند را به سازمان نظام مهندسی کشاورزی منعکس کند. عمده مالکها عمدتاً خودشان کارشناس و مشاور دارند، اما ما یک کشاورزی سنتی - معیشتی داریم.

پس تمرکز شما بر روی خرده مالکان خواهد بود؟

عمده تمرکزمان بر روی خرده مالکان خواهد بود. اول باید این باور را در کشاورزان ایجاد کنیم که یک کارشناس می تواند گره های از مشکلات کشاورز را باز کند.

چگونه؟

باور هم به این طریق ایجاد خواهد شد که ما یک کارشناس خوب را تربیت کنیم. با همکاری سازمان جهاد کشاورزی الزام بیاوریم که هر منبع آبی یک کارشناس باید داشته باشد. برای کارشناس یک دفترچه تهیه شود تا مرتب گزارش وضعیت آفات، بیماری ها، دور آبیاری و ... مسایل را به سازمان نظام مهندسی بکشد.

که چه شود؟ آیا این کار به موازات نقش شرکت های خدمات فنی مهندسی کشاورزی نیست؟

شرکت های فنی مشاوره ای زیر مجموعه سازمان نظام مهندسی کشاورزی هستند. رتبه بندی شان را از سازمان نظام مهندسی کشاورزی می گیرند. افرادی را هم که انتخاب می کنیم از پیکره های همین شرکتها انتخاب می کنیم.

وقتی آن شرکتها وجود دارند چرا باید کس دیگری را از پیکره های همین شرکتها بیاورید؟ آیا

این تصمیم شما به این دلیل نیست که می خواهید

بوده اما از یک ماه پیش که ما آمدیم و این پست را تحویل گرفتیم، وضع فرق کرده است. در چارت سازمانی این سازمان، سه کمیته تخصصی پیش بینی شده که لازمی تشکیل این کمیته های تخصصی شکل گیری شورای آموزشی است. این کمیته ها شامل کمیته تخصصی تولید و اقتصاد کشاورزی، کمیته ساماندهی اشتغال و ارتقاء شغلی و کمیته امور زیربنایی، منابع طبیعی و محیط زیست هستند. این کمیته ها با ترکیب بخش خصوصی، دانشگاه، تحقیقات و اجرا تشکیل می شود.

از این سه کمیته کدام شکل گرفته؟

دیشب [یک مهرا] شورای آموزشی در شورا تصویب شد. انشالله هفته آینده سه کمیته را تشکیل می دهیم. در بخش خصوصی از اتاق بازرگانی درخواست کردیم، افرادی را به ما معرفی کنند. با توجه به اولویت سطح زیر کشت قابل ملاحظه پسته در شمال استان، ترجیحاً کسانی را در کارگروه ها، وارد می کنیم که مربوط به صنعت پسته باشند.

سال ۹۰-۹۱ هیات وزیران اعلام کرد که رتبه بندی شرکت های مرتبط با بخش کشاورزی را سازمان نظام مهندسی کشاورزی باید انجام دهد. کمیته رتبه بندی را هم تشکیل دادیم و شرکت های مرتبط را داریم تاسیس می کنیم. چیزی که برای ما مهم است، بحث آموزش است. تکیه ما در کلاس های آموزشی، استفاده از نیروهای متخصص در بحث عملیاتی است. یعنی اگر بخواهیم بیست ساعت آموزش دهیم، پانزده ساعت را عملی آموزش می دهیم، پنج ساعت را تئوری کار می کنیم. در بحث صدور مجوزها که به ما واگذار شده، نیروی متخصص تربیت می کنیم و چیزی که برآیمان مهم است این است که «مهندسی ارزش» را در اینجا احیا کنیم. می خواهیم امضای یک مهندس کشاورزی ارزشمند شود.

با چه مکانیزمی می خواهید به مهندستان اعتبار و ارزش دهید؟ به نظر می رسد که اکثر مهندسان کشاورزی در بدنه ای کشاورزی استان محبوبیت و مقبولیت نداشته باشند!

قانون به ما این اجازه را داده که برای مثلا یک گلخانه، مجوز و پروانه تاسیس، صادر کنیم. اجبار شده که مثلا برای یک گلخانه، باید یک مهندس ناظر از مرحله تاسیس تا بهره برداری و از مرحله بهره برداری به بعد وجود داشته باشد. گلایه ای که من از مهندسان کشاورزی دارم این است که خودشان امضای خودشان را بی هویت کردند.

یعنی گلخانه دار به آن ها مراجعه می کرد و با پرداخت ۲۰-۳۰ هزار تومان امضایشان را می گرفت. اما ما الان در حال تدوین دستورالعمل هستیم؛ اولاً مهندس ناظر را تربیت کنیم، دوره آموزشی بگذاریم. مهندس ناظر قراردادش را با سازمان نظام مهندسی کشاورزی ببندد و ما مرتب از ایشان گزارش کار بخواهیم.

محبوبه فیروز آبادی - خروجی سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان همیشه مورد سوال کشاورزان استان بوده است. اما بی اطلاعی از فلسفه وجودی و مأموریت کاری این تشکل، به کشاورزان استان محدود نمانده است، چه این که بسیاری از اعضای این تشکل هم در خصوص خروجی این سازمان تردیدهای جدی دارند. با هدف اطلاع یافتن از چند و چون فعالیت های سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان با محسن کمال الدینی رییس آن سازمان، به گفت و گو نشستیم که حاصل آن پیش روی شماست.

آقای مهندس! سازمان نظام مهندسی کشاورزی استان کرمان برای صنعت پسته و باغدارانش تاکنون چه کرده است؟ در مورد خروجی سازمان نظام مهندسی کشاورزی ابهامات جدی وجود دارد!

من از جهاد کشاورزی به سازمان نظام مهندسی مأمور شدم. سازمان نظام مهندسی سال ۱۳۸۰ بر اساس قانونی که به مجلس برده شد، در راستای سیاست های اصل ۴۴ و واگذاری امور به بخش خصوصی تاسیس شد. این سازمان به صورت شورایی در استان اداره می شود، یازده نفر عضو این شورا هستند که هفت نفر از این اعضا انتخابی هستند. یعنی توسط اعضا انتخاب می شوند و چهار نفر انتصابی هم مدیرکل محیط زیست، یک نفر نماینده وزیر علوم و دو نفر نماینده سازمان جهاد کشاورزی هستند. من توسط اعضا انتخاب شدم. با توجه به پیشینه ای که گفتم و وظایفی که برعهده سازمان نظام مهندسی گذاشته شده، سال ۸۶ قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی تصویب شده است. قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی، اختیارات زیادی را به سازمان نظام مهندسی کشاورزی داده است.

این حجم از واگذاری امور را یک نقطه مثبت می دانید؟

نقطه مثبتی که در بخش کشاورزی ایجاد شده و ظرفیت خوبی را برای ما ایجاد کرده است.

فکر می کنید سازمان نظام مهندسی کشاورزی این پتانسیل را داشت که این حجم از مسوولیتها به آن واگذار شود؟

صد در صد. سازمانی که الان در خدمتتان هستیم یازده هزار نفر عضو فارغ التحصیل در مقاطع تحصیلی لیسانس، فوق لیسانس و دکتری دارد.

و این افراد، نیروهای کیفی محسوب می شوند؟

در حال حاضر نمی توانیم بگوییم نیروی کیفی هستند یا نه؟ برخی نیروی کیفی هستند و عمده این افراد کسانی هستند که تجربه کار عملی دارند. در سنوات گذشته یکی از وظایف سازمان نظام مهندسی بازآموزی فارغ التحصیلان بود. البته تکیه بر آموزش های تئوریک

مسئله اشتغال اعضا یان را حل کنید؟

درست است که یکی از وظایف ما ساماندهی اشتغال فارغ التحصیلان است، اما از موازی کاری به شدت پرهیز می‌کنیم. من اعتقاد دارم که وقتی ما تعاونی روستایی را داشتیم، دلیلی نداشت که در کنارش تعاونی تولید تأسیس کنیم. وقتی تعاونی تولید داشتیم، شرکت فنی مشاوره‌ای معنی نداشت. ما می‌بایست همان‌ها را توانمند می‌کردیم. ما الان ۳۰۰ شرکت فنی مشاوره‌ای کشاورزی در شمال استان داریم که در حال ساماندهی آن‌ها هستیم. رتبه‌بندی و پروانه‌های اشتغال‌شان را به روز می‌کنیم. تا افراد متخصصی از دل همین شرکت‌ها تربیت کنیم و همین شرکت‌ها را در واحدهای تولیدی مستقر کنیم.

پس شما از خروجی شرکت‌های خدمات مشاوره‌ای فنی و مهندسی کشاورزی راضی نیستید؟

نه؛ روزی که شرکت‌های فنی مهندسی تشکیل شدند در آیین‌نامه تشکیل‌شان اختیارات زیادی به این شرکت‌ها داده شد. اما متأسفانه این شرکت‌ها فکر می‌کردند، که دولت باید برایشان کار ایجاد کند. خودشان دنبال وظیفه اصلی‌شان نرفتند. تعریف اولیه‌شان این بود که شرکت‌های فنی مشاوره‌ای به بازار بروند، نه باغ در حالی که این شرکت‌ها را باید به باغ بفرستیم؛ تا کشاورزان بتوانند از دانش‌شان استفاده کنند.

این به معنای تحمیل هزینه‌های جدید به کشاورزان نیست؟ نه؛ در قدیم که می‌خواستند ساختمانی را احداث کنند، برای ساخت این ساختمان چند نفر جمع می‌شدند، یک مقدار آهک می‌ریختند و نقشه ساختمان را می‌کشیدند. این ساختمان با اندک لرزشی ویران می‌شد، ولی چرا الان مهندسی ساختمان توانسته جایگاه خودش را پیدا کند؟ چون همه به این باور رسیدند که خانه‌ای محکم است که پایه‌ریزی‌اش بر اساس اصول مهندسی باشد.

فکر می‌کنید که مهندسان و کارشناسان شما چه کمک و کار ویژه‌ای می‌توانند انجام دهند که خلاء اش در صنعت پسته وجود دارد؟

خلایی که احساس می‌شد این بود که اولاً ضعف باغات ما خرده مالکی و کوچک بودن قطعات است. دوم اینکه اکثر بهره‌بردارهای پسته یا کم سواد هستند یا بی‌سوادند. اما با تجربه خیلی زیاد!

بله؛ به دانش روز اعتقادی ندارند و تقریباً هر کدام که کاری انجام می‌دهد، دیگران از او تقلید می‌کنند. اما این موضوع تا زمانی بوده که کشاورز از نظر آب و تامین نهاده‌ها مشکلی نداشته و هزینه‌های تولید برایش پایین بوده است. اما الان کشاورزان زیادی به من مراجعه می‌کنند و می‌گویند ما دیگر خسته شدیم. مثلاً فلان شخص کارشناس سال گذشته سه بار سم پاشی کرد، من هیجده مرتبه سم پاشی کردم. هزینه‌های تولید این قدر بالا رفته که ضرورت وجود کارشناس کاملاً محسوس است و کشاورزان زیادی به مجموعه جهاد کشاورزی مراجعه می‌کنند و می‌گویند کسی را بفرستید که بیاید ما را راهنمایی کند و به ما مشاوره دهد، بر کار ما نظارت داشته باشد. این باور با توجه به تنگناها دارد ایجاد

می‌شود.

قاعدتا به کار گرفتن کارشناس باید داوطلبانه باشد، نه اینکه بر اساس قانون شما کشاورزان را ملزم کنید که هر منبع آبی یک کارشناس به کار بگیرد. اگر داوطلبانه باشد، هم کارشناس می‌داند به جهت عملکردش است که کشاورز به او رجوع می‌کند و هم اینکه کشاورز احساس نمی‌کند دارد «پول زور» می‌دهد. این را قبول دارید؟

یکی از خلاءهای قانون افزایش بهره‌وری این است که بکارگیری کارشناس در واحدهای تولیدی را اجباری نکرده و اصل این کار داوطلبانه است. سیاسیون مملکت می‌گویند تحریم‌ها باعث شده که پیشرفت‌های قابل توجهی کسب کنیم. کمبود منابع و محدودیت‌ها در بخش کشاورزی باعث شد کشاورز به این باور برسد که باید علمی کار کند. در این راستا شرکت‌های فنی مشاوره‌ای حضور دارند. ما قصد توانمندسازی این شرکت‌ها و معرفی این شرکت‌ها به کشاورزان را داریم. مطمئناً اگر یک مجموعه صد هکتاری، یک کارشناس داشته باشد و کشاورز با این کارشناس قرارداد ببندد. اگر این کارشناس یک سال برای کشاورز خوب کار کند، مطمئن باشید که این واحد تولیدی خودش بهترین مبلغ برای سازمان نظام مهندسی کشاورزی می‌شود.

نظر شما در مورد طرح روستای نمونه که خوشه صنعتی پسته اجرا کرد، چیست؟ شاید بهتر آن باشد که به جای گذاشتن یک ناظر برای هر منبع آبی، سراغ اجرای طرح مدیریت واحد بروید.

کار بسیار خوب و زیبایی انجام شد. من در جریان ریز کار بودم. خوشه پسته یکی از کارهایی که شرکت‌های سهامی زراعی انجام می‌دادند، انجام داد. هدف ما هم همین است. می‌خواهیم با همکاری انجمن‌های وابسته به بخش کشاورزی، در کمیته‌های تخصصی این پیشنهادات را ببریم و به چالش بکشیم و یک خروجی خوب داشته باشیم.

در این کمیته‌های تخصصی دنبال چه هستید؟

اولاً از موازی کاری‌ها جلوگیری کنیم. دوم اینکه از کارهایی که قبلاً انجام شده درس بگیریم و در نهایت بتوانیم خروجی خوبی داشته باشیم که این خروجی به نفع بهره‌بردار و اشتغال فارغ‌التحصیلان باشد. هدف ما این است که سطح دانش بهره‌بردار را بالا ببریم که لازمه‌اش این است که اول سطح دانش کارشناس خودمان را بروز کنیم و ایشان را برای کار عملی تربیت کنیم تا حرفی برای گفتن داشته باشند.

با هدف افزایش بهره‌وری برخی اختیارات جهاد کشاورزی به سازمان نظام مهندسی کشاورزی تفویض شد، اما این اقدام منجر به تشدید بروکراسی و تحمیل هزینه‌های اضافی به کشاورز شده است. شما این نقد را می‌پذیرید؟

کشاورز ما همیشه عادت کرده از مجموعه جهاد کشاورزی خدمات رایگان دریافت کند و برای خدماتی که دریافت می‌کرده، هیچ ارزشی قائل نبوده است. کشاورز همیشه به نوعی طلبکار سیستم جهاد کشاورزی بوده، اما از جهاد

کشاورزی هیچ وقت دانش فنی نخواست است. کشاورز به جهاد کشاورزی فقط به چشم یک دستگاه خدماتی نگاه کرده که وظیفه‌اش این است که به او خدمات دهد. اما الان که برون سپاری شده، سازمان نظام مهندسی یک NGO است. منبع تأمین درآمدهایش از محل صدور پروانه‌ها، کارت‌های عضویت، رتبه‌بندی شرکت‌ها و سایر اموری که بر اساس قانون به آن تفویض شده است. از طرفی کمبود شدید نیروی انسانی در مجموعه‌ی جهاد کشاورزی، کمبود منابع مالی، محدودیت‌ها و اشتغال فارغ‌التحصیلان بخش که دغدغه همه دولت‌ها است به عهده سازمان نظام مهندسی کشاورزی گذاشته شده است. در این جریان کشاورز حق دارد اظهار نارضایتی کند. چون همیشه از سیستم جهاد کشاورزی خدمات رایگان گرفته است. شاید ماهیانه در همین شمال استان بین هشتاد- نود کلاس ترویجی تشکیل می‌شود. می‌گویند: ترویج جهاد کشاورزی تعطیل است. این یک دروغ محض است. در تمامی مراکز خدمات جهاد کشاورزی کلاس‌های آموزشی تشکیل می‌شود. کلاس دارند اما کشاورز را به زور سر کلاس می‌برند. چون کشاورز اعتقاد ندارد. اگر بهترین استاد بیاید و یک ساعت صحبت کند، در نهایت کشاورز می‌گوید که چهار کیسه کود به ما بدهید، برویم. اما سازمان نظام مهندسی تشکیل شده که بروکراسی اداری را کم کند.

آیا موفق بوده؟ خیلی‌ها معتقدند پروسه اخذ مجوز از سازمان نظام مهندسی خیلی سخت‌تر و دشوارتر است تا از جهاد کشاورزی؟

در بحث صدور مجوزها، هر مجوزی کمیسیون تخصصی مربوط به خودش را دارد. ما کمیسیون تخصصی را که تشکیل می‌دهیم، تمامی اعضای کمیسیون صدور پروانه‌های جهاد کشاورزی حضور دارند. یعنی روالی که در جهاد کشاورزی انجام می‌شده، انجام می‌شود. فقط استعلامات را ما می‌گیریم و بر اساس ضوابط و دستورالعمل‌هایی که به ما واگذار شده، عمل می‌کنیم. ما فقط اینجا تشکیل پرونده می‌دهیم، اعضای کمیسیون، بررسی می‌کنند که مغایرتی با قوانین نداشته باشد و در نهایت ما پروانه را صادر می‌کنیم و خیلی از بروکراسی‌های اداری عملاً کم شده است. یک تعرفه هم تعیین شده. این تعرفه را هم سازمان نظام مهندسی کرمان تعیین نمی‌کند وزیر جهاد کشاورزی ابلاغ می‌کند.

یکی از چالش‌های جدی کشاورزان در استان، سموم و کودهای تقلبی است. سازمان نظام مهندسی کشاورزی برای خودش چه وظایفی در قبال این چالش متصور است؟

علت اینکه وضعیت سموم و کودها این گونه شده، ضعف در نظارت است. نظارت در این زمینه به عهده جهاد کشاورزی بوده، اما قانون افزایش بهره‌وری این اختیار را داده که کار نظارت و صدور مجوز، به عهده سازمان نظام مهندسی کشاورزی گذاشته شود. اما ما هنوز در این زمینه جلساتمان را تشکیل ندادیم. در حال راه اندازی و تدوین دستورالعمل، آیین‌نامه‌ها و مراحل اجرایی کمیته خاک و کود سازمان نظام مهندسی کشاورزی هستیم. این کمیته

با حضور انجمن کودکان استان، متخصصین کودک، بخش خصوصی، اتاق بازرگانی تشکیل می‌شود. به‌زودی به تمام فروشنده‌های اابلغ می‌کنیم و مامورین را از سازمان نظام مهندسی برای بحث بازرسی انتخاب و آزمایشگاه‌های مرجع را با همکاری سازمان جهاد کشاورزی تعیین می‌کنیم تا بتوانیم آنالیز کود را انجام دهیم.

نظارت بر واحدهای فروش سم و کود را جزو وظایف سازمان نظام مهندسی می‌دانید یا جز وظایف اتحادیه صنف؟

جزو وظایف سازمان نظام مهندسی است. مسوول فنی را سازمان نظام مهندسی تعیین می‌کند و هر فروشگاه باید یک مسوول فنی داشته باشد. مجوز کسب و کار را اتحادیه صنف صادر می‌کند.

پس نظارت را شما باید انجام دهید. فکر می‌کنید چه چیز باعث شده که نتوانید در این مساله، قاطع و جدی ورود کنید؟

فکر می‌کنم در دوره‌های قبل تنش‌هایی بین سازمان نظام مهندسی کشاورزی و اتحادیه صنف بوده که شکر خدا الان این مشکلات نیست. یعنی ما در سازمان نظام مهندسی از روز اول شعارمان تعامل بود. این اعتقاد را داریم که صنف وظیفه خودش را انجام دهد ما هم وظیفه خودمان را انجام دهیم.

کشاورزها دغدغه‌ی تعامل شما با اتحادیه صنف را ندارند. نگران سمومی هستند که مصرف می‌کنند و از آن نتیجه نمی‌گیرند!

شما این باور را قبول دارید که همه چیز در سایه‌ی تعامل و در سایه همفکری و اینکه هر کدام از ما وظیفه ذاتی خودمان را بدانیم محقق می‌شود یا نه؟

اگر جلسه‌ای تشکیل و برای کود تصمیم‌گیری می‌شود، نماینده مصرف کنندگان را نمی‌بینیم. تولید کنندگان در انجمن کود جمع می‌شوند مدیران دولتی صحبت می‌کنند اما نقش مصرف کنندگان کجای این معادله دیده می‌شود؟

ما در انجمن کود که در دفتر خاک و کود است، حتماً بین دو تا سه کشاورز پیشرو را داریم. حتی در بحث کمیسیون صدور مجوزها صحبت کردیم که از یک بهره بردار مرتبط دعوت کنیم. مطمئناً کسی که در میدان عمل است با ما که پشت میز هستیم، خیلی فرق می‌کند. کشاورز چالش‌هایی می‌داند که ما خیلی از آن‌ها را متوجه نمی‌شویم. در حال پایه‌ریزی هستیم که همکاری مشترکی را، بین صنف و انجمن کود در کمیته‌ی خاک و کود با حضور بهره‌بردارها و انجمن‌های مرتبط ساماندهی کنیم. اعتقاد داریم انجمن پسته یک کاری را انجام می‌دهد ما به طریقی موازی کاری با انجمن پسته انجام می‌دهیم، انجمن نظام صنفی به همین طریق. انجمن‌های زیادی در بخش کشاورزی تاسیس شده و همه ما شعارمان یکی است. می‌گوییم که می‌خواهیم از بهره بردار حمایت کنیم. اما عملاً کمتر انجمنی توانسته مثل انجمن پسته موفق عمل کند. فکر می‌کنم یکی از دلایل موفقیت انجمن پسته حضور بهره‌برداران در این انجمن بوده، چون درد صنعت

پسته را خوب می‌دانستند. در عین این‌که بهره‌بردار بودند، دانش علمی خوبی هم داشتند. در کنار این‌ها دولت هم تا حدی حمایت کرده است.

در خیلی از موارد کارهایی که مربوط به دولت است، خود انجمن پسته ایران دارد انجام می‌دهد. جالب است که در بخش دولتی خود ما در خیلی از موارد از ایده‌های انجمن استفاده می‌کردیم.

پس خیلی کارها را در حال پایه‌ریزی هستید. سازمان نظام مهندسی که از سال ۸۰ تشکیل شده، خروجی‌اش چه بوده است؟

من نمی‌خواهم بگویم که دوره‌های گذشته نظام مهندسی فعلیتی انجام ندادند؛ اما خیلی از وظایف در چند سال اخیر به سازمان نظام واگذار شده است. به طور مثال قانون افزایش بهره‌وری گفته که صدور کلیه مجوزها به عهده‌ی سازمان نظام مهندسی است. اما هنوز مجوز امور دام به سازمان نظام مهندسی واگذار نشده است، در ۳۰ استان این واگذاری صورت گرفته است، اما در استان کرمان به دلیل تنشی که سازمان نظام مهندسی با سازمان جهاد کشاورزی داشته، واگذار نشده‌است، اما این کار در حال انجام است. کمیته‌های تخصصی در شوراهای قبل تشکیل نشده است. کمیته‌های رتبه‌بندی در شوراهای قبل تشکیل نشدند. ما داریم عین قانون تاسیس پیش می‌رویم، منکر زحمت و فعالیت همکارانمان در گذشته نیستیم، اما شورای جدید چند ایده را در دستور کار خودش گذاشته؛ تعامل، همفکری، شوراهای مشورتی، حضور بهره‌بردار.

خروجی نظام مهندسی کشاورزی در زمینه پسته چه بوده است؟

فکر می‌کنم صفر بوده. خود من به عنوان یک کارشناس کشاورزی هیچ‌گونه حرکت و جنبشی را در صنعت پسته از طرف سازمان نظام مهندسی ندیدم. خود من همیشه مطالب فصلنامه شما را با دقت خواندم و از مطالب نشریه نهایت استفاده را بردم و در خیلی از موارد خیلی از مشکلات ضروری که بخش دولتی می‌بایست پیگیری می‌کرد، انجمن پسته ایران پیگیری کرد. من عضو انجمن خرمای اتاق هستم و عضو انجمن پسته هم خواهم شد و دوست دارم در جلسات شما حضور فعال داشته باشم و از نقطه نظرات شما استفاده کنم. کارهای خیلی خوبی را شما در انجمن پسته انجام می‌دهید که این می‌تواند چراغ راهی برای ما در سازمان نظام مهندسی باشد. نه تنها انجمن پسته، هر انجمنی که کار خوبی انجام داده باشد می‌تواند چراغ راه خوبی برایمان باشد.

فکر می‌کنید در چه مدت زمانی صنعت پسته شاهد خروجی مطلوب از سازمان نظام مهندسی باید باشد و در چه زمینه‌ای؟

این محقق نمی‌شود جز اینکه همه‌ی ما دست به دست هم دهیم یعنی ما انجمن پسته را باور کنیم و احساس نکنیم انجمن پسته کاری می‌تواند انجام دهد که ما نمی‌توانیم انجام دهیم یا اینکه او دارد در کار ما دخالت می‌کند؛ انجمن خرما هم همینطور. ما در صنعت پسته

کار گروه‌های تخصصی‌مان را تشکیل دهیم، اتاق هست، انجمن پسته هم هست. انجمن می‌تواند از توان و ظرفیت فارغ التحصیلان ما، از امکانات ما استفاده کند. ما از امکانات و دانش انجمن استفاده کنیم. من فکر می‌کنم ظرف سه، چهار ماه آینده می‌توانیم خروجی‌های خوبی را از سازمان نظام مهندسی داشته باشیم. الان که تقریباً بیست روز است که من به سازمان نظام مهندسی آمده‌ام و ابتدای کار من است. چالش‌های زیادی در پیش رو دارم. هنوز نتوانستم هیچ کمیته‌ی تخصصی راه اندازی کنم. اگر شما شش ماه دیگر با من مصاحبه داشته باشیم من خیلی از مطالبی را که امروز گفتم می‌خواهم پیگیری کنم، آن روز خواهم گفتم که چه خروجی‌هایی داشتیم.

اولویت و دغدغه شما در صنعت پسته چیست که می‌خواهید ورود کنید؟

صنعت پسته مشکلات زیادی را دارد. یکی بحث آب است که این بحث در صنعت پسته یک معضل بزرگ شده است. اقتصاد استان ما به پسته وابسته است، اما ما در بحث آب با محدودیت شدید منابع آبی روبرو هستیم. بحث عدم آگاهی و دانش بهره‌برداران صنعت پسته هم هست. خیلی از بهره‌برداران تجربه خیلی خوب دارند، اما سطح علمی‌شان پایین است که باید علم‌شان با تجربه توانان شود تا خروجی خیلی خوبی داشته باشد. این امر تا زمانی که کشاورز به کارشناس کشاورزی ایمان پیدا نکند، میسر نمی‌شود. این باور را ما باید با فرهنگ‌سازی و تربیت متخصصان و فارغ التحصیلان بخش کشاورزی به وجود بیاوریم؛ که کشاورز احساس کند کارشناس یک سر و گردن از خودش بالاتر است و خیلی از مسایلی را می‌داند. در سال گذشته باغاتی را که کارشناسان ناظر گیاه پزشکی سازمان نظام مهندسی پوشش دادند کشاورز به این باور رسیده و می‌گوید که مثلاً فلائی سه مرتبه سم زده من ده مرتبه سم زدم؛ این در اثر حضور کارشناس بوده است. الان این محدودیت‌ها که در بخش صنعت پسته به وجود آمده باعث شده که کشاورز خودش به این نتیجه برسد.

فکر می‌کنید چند کارشناس‌ها دارید که کشاورزان راغب باشند که با آن‌ها همکاری داشته باشند؟

در حال حاضر هیچ صحبتی نمی‌توانم بکنم تا زمانی که این کارشناس‌ها را تربیت کنیم و امتحان کنیم. وقتی که امتحان کنیم با قوت می‌توانیم بگوییم که ما ۲۰-۳۰ تن کارشناس داریم که می‌توانند در بخش صنعت پسته کمک کنند. در حال حاضر هیچ چیزی را نمی‌توانم بگویم، اما کارشناس‌های گیاه پزشکی که طی سال‌های قبل عضو سازمان نظام بودند و از طریق کاهش مصرف بهینه سموم در باغات پسته ارائه خدمت می‌کردند، به نظر من آن‌ها روز اولی که از دانشگاه بیرون آمدند کار تئوری کرده بودند، با کلاس‌های آموزشی که سازمان جهاد کشاورزی برایشان گذاشت و خودشان به باغ رفتند، می‌توانم بگویم که الان ما ۳۰ ناظر گیاه پزشکی در سطح شمال استان در باغات پسته داریم. با قدرت می‌توانم بگویم که ۲۸۰ نفرشان متخصص صاحب نظر در بحث آفات و بیماری‌ها هستند.

واکنش مهدی آگاه به انتشار یک گفت‌وگو شاخص‌های جهانی ملاک نیست

ماهنامه پسته - در پی بازنشر مصاحبه محمدحسین کریمی‌پور با ماهنامه تجارت فردا، مهدی آگاه با ارسال یک جوابیه به محتوای این مصاحبه واکنش نشان داد. متن این جوابیه، در ادامه می‌آید:

در ماهنامه شهریورماه انجمن پسته ایران گفت‌وگویی از جناب محمدحسین کریمی‌پور منتشر شد. بخش دوم این گفت‌وگو حاوی نکات بسیار ارزشمند و تحلیل‌های ذی‌قیمتی است که نشان از درایت، دلسوزی و وسعت دید ایشان دارد و می‌تواند باب گفت‌وگوهای گسترده‌ای را در حوزه آب بگشاید.

در این چارچوب ضمن احترام به تلاش‌ها و پیگیری‌های جناب کریمی‌پور ذکر چند نکته را حایز اهمیت دیدم که حضورتان ارسال کردم.

۱ - نخست آن‌که جناب کریمی‌پور در بخش آغازین این گفت‌وگو برای اثبات ضرورت صرفه‌جویی در مصرف آب کشاورزی، دست به دامن معیارهای جهانی شده‌اند. حتماً ایشان نیک می‌دانند که معیارهای جهانی در بحث آب، حاصل جمع و معدل‌گیری چرخه‌ی آب در حوضه‌های آبریز و اقلیم‌های گوناگون است که حوضه‌های آبریز تالاب گاوخونی، کویر درانجیر/ کرمان - بردسیر - رفسنجان و زرنده، و حوضه‌های آبریز رودخانه‌هایی چون آمازون، ولگا، نیل و راین را در برمی‌گیرد. افراد کم‌اطلاع از نحوه‌ی رسیدن به شاخص‌های بین‌المللی آب ممکن است از سخن ایشان این‌طور برداشت کنند که جناب کریمی‌پور لازم می‌دانند که در همگی این حوضه‌ها، ۶۰ درصد سهم طبیعت و ۴۰ درصد سهم انسان باشد. به عنوان نمونه اگر این معیار در مورد رفسنجان عمل می‌شد می‌بایستی برخی قنات‌های منطقه را در سال ۱۳۵۰ پُر و مسلوب‌المنفعه می‌کردیم.

گزارش‌های وزارت نیرو مربوط به مطالعات بین سال ۱۳۵۲-۱۳۵۰ که در آغاز سال ۱۳۵۳ منجر به ممنوعیت بهره‌برداری جدید در آن دشت گردید، نشان می‌دهد که قنات‌های موجود در آن دشت بیش از ۸۰ درصد از آب زیرزمینی وارده به سفره را در همان زمان استحصال می‌کرده‌اند. به عبارت دیگر نه تنها نباید هیچ گونه چاه عمیقی حفر می‌شد، بلکه نیمی از قنات‌های موجود نیز با این معیار باید خشکانده می‌شد! از آن‌جا که به درایت جناب کریمی‌پور و وسعت بینش ایشان آشنا هستیم، قطعاً مقصود ایشان از تطبیق با معیار جهانی نمی‌تواند با برداشت بی‌خردانه فوق منطبق باشد.

هر چند در اصل لزوم پاسداشت و نگهداری از منابع آب شیرین تجدیدپذیر تردیدی نیست، اما میزان مصرف در هر حوضه‌ی آبی باید در پی شناخت دقیق آن حوضه و سفره‌های پیرامونی آن صورت گیرد.

از سوی دیگر آیا فرد ناآگاهی به ادبیات بین‌المللی آب، مجاز است این‌طور برداشت کند که چون استحصال ۴۰ درصدی آب حوضه‌ی آبریز آمازون برای مصارف انسانی حتی قابل تصور نمی‌باشد، پس برای حفظ عدد ۴۰ درصد در سطح جهانی الزاماً باید تمام آب تجدیدپذیر در حوضه‌ی درانجیر

و حوضه‌های مشابه را صرف مصرف انسانی کرد و چون جبران کسر برداشت آمازون به این سادگی ممکن نیست باید ذخایر چندین صد ساله‌ی سفره‌ها را نیز به تاراج برد.

۲- جناب کریمی‌پور در این گفت‌وگو اظهار داشتند که ایران در حال حاضر از میزان بارش در حدود ۴۰۰ میلیارد متر مکعب، ۱۲۰ میلیارد متر مکعب منابع آبی تجدیدپذیر دارد. ایشان میزان برداشت برای مصارف انسانی از این ۱۲۰ میلیارد متر مکعب را چیزی در حدود ۱۰۰ میلیارد متر مکعب تخمین زده‌اند. از آن‌جا که هم‌اکنون برداشت از ذخایر آبی تجدیدناپذیر در فلات مرکزی چندین برابر ورودی آب تجدیدپذیر است، پس باید نتیجه گرفت که میزان کل مصرف آب شیرین برای مصارف انسانی معادل ۱۰۰ میلیون متر مکعب (تخمین جناب کریمی‌پور) به علاوه‌ی قریب ۲۵ میلیارد متر مکعب برداشت از عمق سفره‌های آبی می‌باشد. آیا این نتیجه‌گیری مورد تأیید ایشان است؟

عدد ۲۵ میلیارد متر مکعب که در فوق بدان اشاره شده است، حاصل تحلیل آماری اطلاعاتی است که آقای یعقوب همتی مدیر دفتر برنامه‌ریزی منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران در کنفرانس خبری مطرح و در روزنامه دنیای اقتصاد، منتشر شده است. ایشان مجموع تخلیه سفره‌های زیرزمینی را سالانه حدود ۶۴ میلیارد مترمکعب عنوان کرده و گفته است: ۱۲/۵ میلیارد مترمکعب از طریق چشمه‌ها، ۴/۷ میلیارد مترمکعب از طریق قنات‌ها و ۴۷ میلیارد مترمکعب نیز از طریق چاه‌ها برداشت می‌شود.

۳- ایشان در گفت‌وگوی خود، برای تحلیل ترکیب مصرف آب بار دیگر پای آمار جهانی را وسط کشیده‌اند و گفته‌اند: «آمار جهانی نشان می‌دهد در دنیا ۷۰ درصد آب به مصرف کشاورزی می‌رسد. ۲۲ درصد به تولید غیر کشاورزی (شامل صنعت، معدن، گردشگری و غیره) تخصیص می‌یابد و ۸ درصد باقیمانده هم مصرف شهری دارد. اما ترکیب در ایران ۹۱ درصد بخش کشاورزی، ۶ درصد آب شرب، و حدود ۳ درصد صنعت و معدن است.» همچنین در پی این گفت‌وگو اعلام شده است که «به جز کنترل مصرف در بخش کشاورزی راه دیگری وجود ندارد. چون حتی اگر مصرف آب صنعتی و شهری را به صفر هم برسانیم، کل صرفه‌جویی ایجاد شده کمتر از ۹ میلیارد متر مکعب خواهد شد.»

به نظر می‌رسد چنین اظهاراتی برخاسته از قضاوت لحظه‌ای و استاتیک برای مفاهیم طولانی مدت و دینامیک باشد. امروز که به گفته‌ی مقامات بیش از ۹۰ درصد از برداشت آب در بخش کشاورزی صورت می‌گیرد، شاید بتوان به طور لحظه‌ای ائتلاف شدید آب در بخش مصرف سرانه شهری و ائتلاف در مصارف صنعتی آب نظیر انتقال صنعت آب‌بر فولاد از بندرعباس به مبارکه و شهرسازی وابسته به آن در بالادست زاینده‌رود را کم اهمیت انگاشت. اما از آن‌جا که روند کلی در دهه‌های گذشته سرعت گرفتن مصرف روزافزون آب در بخش شهری و صنعتی را نشان می‌دهد،

عدم توجه به لزوم صرفه‌جویی و جلوگیری از اتلاف در دو بخش شهری و صنعتی در درازمدت فاجعه‌بار است. کسانی که سال‌ها به مصرف بی‌رویه‌ی آب و باران‌های وحشتناک غیر مستقیم در بخش آب یعنی آب تصفیه شده بسیار ارزان عادت کرده‌اند، نمی‌توانند یک شبه تغییر رفتار داده و به فرهنگ نیاکان خود که استفاده‌ی بهینه از آب بوده، بازگردند. اختصاص آب ارزان به مصارف شهری و صنعتی از محل کاهش آب بخش کشاورزی را در وضع موجود، کشاورزان نوعی رانت‌خواهی قشر متوسط و مخصوصاً مرفه شهری به هزینه‌ی تخریب معیشت کشاورزان می‌پندارند.

۴- جناب کریمی‌پور فرموده‌اند: «یکی از موانع توسعه صنعت و تولید ایران، کمبود آب تخصیصی به این بخش است.» مفهوم تخصیص به معنای آن است که قیمت بازار مبنای تخصیص منابع در اقتصاد نباشد؛ بلکه تشخیص کمیته مرکزی حزب بلشویک مقدم بر دست پنهان آدم اسمیت شمرده شود. فارغ از این که نفس استفاده از فعل "تخصیص" سقوط سرور عزیز به چاه دیدگاه دولتی اقتصاد دستوری را در پی دارد، باید گفت: موانع توسعه صنعت و تولید در ایران خود حدیث مفصلی دارد که در این مجال نمی‌گنجد. اما بی‌شک نسبت دادن این ناکامی‌ها به کمبود آب تخصیصی به این بخش، توجیه شتاب‌زده‌ی مساله‌ای است که ۵۰ سال اقتصاد دستوری برای ایران به ارمغان آورده است.

براستی در کشوری که ارزش واقعی خود را ندارد و یارانه‌های نجومی هم به اقتصادش تزریق می‌شود، چه کسی می‌تواند ادعا کند که کدام کالا اقتصادی و کدام کالا غیر اقتصادی است و بدون تحقق واقعی اقتصاد بازار اولویت‌ها را در اتاق درسته‌ی هیات دولت تعیین نماید.

۵- در این گفت‌وگو عدد چاه‌های مجاز حدود ۴۴۰ هزار حلقه و اعداد چاه‌های غیر مجاز هم بین ۱۵۰ تا ۳۰۰ هزار حلقه اعلام شده است. این بدان معنی است که در مجموع حدود ۷۴۰ هزار حلقه چاه در ایران دایر است. دربند ۲ از آقای یعقوب همتی مدیر دفتر برنامه‌ریزی منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران نقل قول شد، سالیانه ۵۰ میلیارد متر مکعب از منابع آب زیرزمینی برداشت می‌شود. اگر این برداشت را بر تعداد چاه‌های اظهاری جناب کریمی‌پور تقسیم کنیم متوسط برداشت هر چاه باید چیزی در حدود ۲/۱ لیتر بر ثانیه باشد؟! آیا فرض وجود صد‌هزار بلکه

میلیون‌ها مالک و کشاورز تهی مغز در بخش کشاورزی ایران جز در محافل رانت‌خواه می‌تواند شکل گرفته باشد؟

۶- خوشبختانه بخش دوم تجزیه و تحلیل جناب کریمی‌پور نه تنها نمونه‌ای از ردیابی درست علل ناکامی گذشته است بلکه به زور این جمع‌بندی ارائه شده که «گمان می‌کنم اشتنازدگی در تعیین مقصراً خیلی زود به ابزار سیاسی سیاست‌بازان مخالف برای شوراندن کشاورزان علیه دولت تبدیل شود.»

والسلام علی عبادالله الصالحین
مهدی آگاه

بعد از برداشت، درخت به چه مراقبت‌هایی نیاز دارد؟ تغذیه پس از برداشت زیر ذره‌بین کارشناسان

ماهنامه پسته - بعد از فصل برداشت، یکی از دغدغه‌های باغداران مراقبت‌های باغی و تغذیه‌ی درختان است. در سال‌های اخیر با رواج محلول‌پاشی در باغات پسته، این پرسش مهم مطرح شده است که آیا تغذیه از راه خاک در این فصل موثرتر است یا محلول‌پاشی. فعالان صنعت پسته برای این پرسش، پاسخ‌های مختلفی دارند که می‌خوانید.

محلول‌پاشی کلسیم نتیجه‌ی خوبی داشته

محمد پورخرمدند مدیر باغات پسته که بیش از ۴۰ سال سابقه‌ی کار کشاورزی دارد در گفت‌وگو با ماهنامه پسته می‌گوید: ما در ۲ یا ۳ سال گذشته انواع محلول‌پاشی‌ها از قبیل: روی، بور و ازت را انجام دادیم؛ در اثر تجربه‌ای که گرفتیم، تصمیم بر آن شد که از امسال دیگر این کار را تکرار نکنیم. او می‌افزاید: ما یک قسمت از باغ را محلول‌پاشی می‌کردیم و قسمتی دیگر را بدون محلول‌پاشی باقی می‌گذاشتیم، در نهایت به این نتیجه رسیدیم که قسمت‌های مختلف باغ از نظر عملکرد با هم فرقی ندارند. البته محلول‌پاشی کلسیم نتیجه‌ی خوبی داشته است.

پورخرمدند یادآور می‌شود: برای محلول‌پاشی، حتی یک بار در سال هزینه‌های کارگری و تراکتوری بسیار زیادی باید پرداخت شود و چون نتیجه‌ی خوبی نگرفتیم تصمیم بر آن شد که دیگر محلول‌پاشی نکنیم.

محلول روی می‌باشیم

حسینی یک باغدار منطقه شاهرخ آباد رفسنجان نیز به ماهنامه پسته در پاسخ به این سوال که آیا شما در فاصله‌ای که محصول را برداشت می‌کنید تا زمانی که برگ‌ها می‌ریزند هیچ کودی می‌دهید و یا محلول‌پاشی می‌کنید، می‌گوید: ما فقط محلول روی را یک لیتر در هزار می‌پاشیم. الان ۴، ۵ سال است که داریم استفاده می‌کنیم و خوب جواب داده است.

او در خصوص تاثیر این محلول اظهار می‌دارد: می‌گویند پتک را نگه می‌دارد و برای سال آینده خیلی خوب است. حسینی در پاسخ به این سوال که آیا هیچ وقت شده که امتحان کنید و ببینید که قسمتی که محلول پاشیده‌اید با قسمت‌های دیگر فرقی دارد، خاطر نشان می‌کند: خیر. ولی نسبت به زمین‌های کنارمان که استفاده نمی‌کنند درخت‌های ما خیلی بهتر هستند.

به صورت عینی برایم واضح شد

یک باغدار منطقه اکبرآباد کرمان نیز در پاسخ به این سوال که در مدت زمان بین برداشت محصول تا زمان خزان درخت آیا کودی به درختان می‌دهید، می‌گوید: بله، روی و بور را محلول‌پاشی می‌کنیم و ۲۰۰ کیلوگرم در هکتار هم اوهر بصورت گندم پاش موقع آبیاری می‌دهیم.

محمدرضا یاسایی در پاسخ به این سوال که این کار چه تاثیری دارد، می‌افزاید: خیلی تاثیر دارد و بصورت عینی برای من واضح شده است که تاثیر خوبی روی درختان دارد.

محلول روی، بور، ازت و کلسیم بپاشید

مهندس حسین رضایی به ماهنامه پسته در خصوص بحث

تغذیه در فاصله‌ی زمانی بعد از برداشت و قبل از دوره‌ی خزان درختان می‌گوید: در این دوره توصیه می‌شود که محلول‌پاشی‌های روی، بور، ازت و کلسیم انجام شود.

او در پاسخ به این سوال که جذب عناصر توسط درخت در این دوره‌ی زمانی چگونه است؟ می‌افزاید: سیستم‌های جذبی گیاه، برگ، جوانه و پوست است ولی مقدارهای جذب متفاوت است. مثلاً جذبی که در اردیبهشت وجود دارد الان مطمئن باشید که خیلی کمتر است ولی باز هم جذب وجود دارد.

رضایی خاطر نشان می‌کند: پس از برداشت محصول، درخت به سراغ جوانه‌های گلی که برای سال بعد تشکیل شده‌اند، می‌آید و چه در درخت نر و چه ماده شروع می‌کند به تقسیم سلولی. اگر در این زمان به اندازه‌ی کافی ازت در اختیار درخت قرار دهیم برای گر جوانه زایشی سال آینده بسیار مفید است. در صورتی که نیاز درخت به عناصر روی، بور و ازت برآورده شود طول دوره‌ی گرده افشانی موثر در سال بعد افزایش پیدا می‌کند.

او در پاسخ به این سوال که چرا بعضی از این عناصر مثلاً بور در زمان تورم جوانه، توسط اساتید دانشگاه دیویس آمریکا توصیه شده‌اند، اظهار می‌دارد: دوره‌ی تورم جوانه در رفسنجان کمی کوتاه است مثلاً در یک دوره‌ی کوتاه چند روزه پس از تورم جوانه بلافاصله می‌بینیم که با گرم شدن هوا به اصطلاح جوانه‌ها سریع قد می‌کشند و از مرحله‌ی محلول‌پاشی می‌گذرند. حتی در بهار بعضی مواقع بادها و بارندگی‌ها کار را تعطیل می‌کنند و امکان محلول‌پاشی پیش نمی‌آید.

رضایی خاطر نشان می‌کند: به تجربه ثابت شده است که ازت دادن در شهر یورما باعث می‌شود که درخت در بهار سال آینده بهتر سبز شود. اگر بخواهیم بگوییم از بین روی، بور و ازت کدام یک بهتر است. می‌گویم ازت ۵۰ درصد، روی و بور باهم ۵۰ درصد از درجه اهمیت برخوردارند. این عناصر در جوانه‌ها ذخیره می‌شوند و در سال آینده برای گیاه قابل استفاده‌اند.

این کارشناس کشاورزی در پاسخ به این سوال که آیا کار تحقیقاتی در ایران برای محلول‌پاشی روی، بور و ازت انجام شده است، و میزان ذخیره‌سازی این عناصر در جوانه‌ها حساب شده است، می‌گوید: محلول‌پاشی با ترکیبی از روی و بور در قالب پایان‌نامه‌های دانشجویی انجام شده ولی هر کدام به صورت جداگانه خیر. کار تحقیقاتی در ایران روی بور انجام نشده است و بیشتر به صورت تجربی و مشاهده عینی متوجه شده‌ایم که بهتر است و هیچ وقت میزان عنصر ذخیره شده را حساب نشده است.

او در پاسخ به این سوال که محلول‌پاشی‌ها بر میزان پوکی، درصد خندانی و مقدار محصول‌دهی درخت چه تاثیری دارد، می‌افزاید: روی ارقام مختلف، تاثیر متفاوتی دارد. مسلماً تاثیری که روی اکبری و احمد اقای می‌گذارد خیلی بیشتر از فندقوی و کله قوچی است.

رضایی خاطر نشان می‌کند: در شرایط سخت مثلاً بی‌آبی و خشکی تاثیر محلول‌پاشی‌ها بسیار کم است و بهتر است محلول‌پاشی‌ها پس از آبیاری انجام شوند.

او در پاسخ به این سوال که معمولاً چه مقدار از این عناصر را برای محلول‌پاشی توصیه می‌کنید، اظهار می‌دارد: روی محلول‌پاشی کلات‌ها هیچ کار تحقیقاتی انجام نشده است. محلول‌پاشی سولفات روی ۵ در هزار، اسید بوریک ۱/۵ در هزار و ازت ۳-۵ در هزار توصیه می‌شود.

محصول ۲۸ درصد افزایش می‌یابد

یک عضو هیات علمی مرکز تحقیقات پسته کشور به ماهنامه پسته در خصوص محلول‌پاشی در فاصله زمانی بین برداشت تا خزان درختان، می‌گوید: محلول‌پاشی روی بور، کلسیم و اوهر توصیه می‌شود؛ البته به صورت کلات، در آن فاصله این‌ها در پاییز جواب نمی‌دهد.

دکتر حسین حکم‌آبادی می‌افزاید: کلات‌ها بسته به غلظتی که دارند معمولاً کلات «بور»، یک در هزار است. کلات «روی» یک و نیم در هزار است. کلات کلسیم دو در هزار است. اوهر سه در هزار، استفاده می‌شود.

او در پاسخ به این سوال که مگر در این زمان جذب صورت می‌گیرد، می‌افزاید: بله؛ از طریق جوانه‌ها. در واقع در پتک‌ها ذخیره می‌شود.

حکم‌آبادی خاطر نشان می‌کند: «روی» و «بور» که روی جوانه‌ها جمع می‌شود، برای بهار که گل‌هایش باز می‌شود، دوره گرده افشانی را طولانی می‌کند. مثلاً «روی» دوره پذیرش کلاله را بیشتر می‌کند. در حالت معمولی این کلاله چهار روز پذیرایی دارد. اگر «روی» بپاشید پذیرایی کلاله هفت روز می‌شود و بور رشد لوله‌گرده را زیاد می‌کند تا لوله‌گرده سریع به تخمک برسد.

او در پاسخ به این سوال که چرا آمریکایی‌ها بهترین زمان را زمان تورم جوانه اعلام کرده‌اند، می‌گوید: بهترین زمان همان زمان تورم است. زمان پاییز نسبت به زمان تورم بیست درصد اثرش کمتر است. می‌توان هم پاییز، هم بهار پاشید.

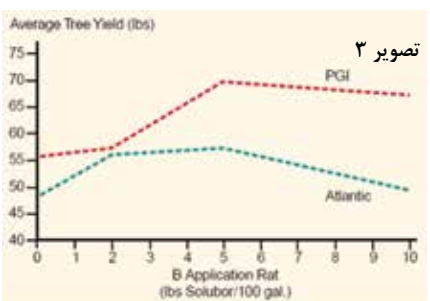
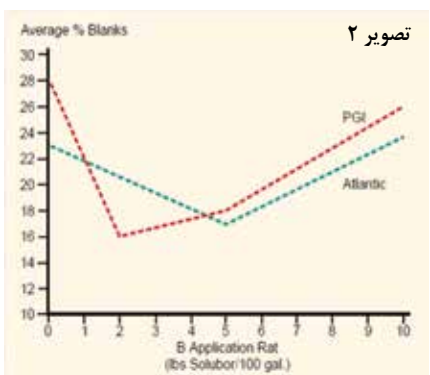
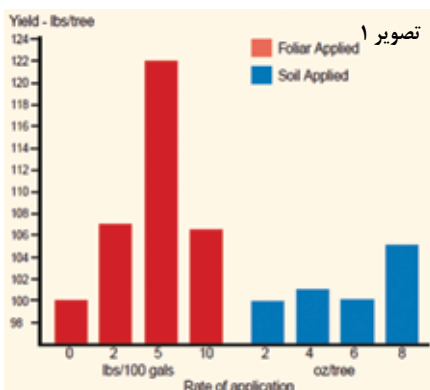
این عضو هیات علمی مرکز تحقیقات پسته کشور در پاسخ به این سوال که آیا پایه و پیوند تاثیری دارد؟ اظهار می‌دارد: این گرده‌افشانی دانه بندی را خوب می‌کند و اگر شرایط مهیا باشد و گرده افشانی مختل نشود ممکن است تاثیر نگذارد.

او در پاسخ به این سوال که بعضی می‌گویند که این دوره در بهار خیلی کوتاه است، می‌گوید: به خاطر همین باغ‌هایی که خیلی بزرگ است می‌گوییم پاییز بزنند. باغ‌هایی که کوچک است یک هکتار، پنج هکتار، ده هکتار است زمان تورم فرصت دارد. آن موقع بزنند بهتر است. ولی باغ بزرگ را چگونه می‌توانند در بهار بزنند؟ در باغ آقای نظری همین کار را کردیم. چون در گرده افشانی خیلی مشکل داشت. دقیقاً ۲۸ درصد تناژ را در ۱۰۰ هکتاری که پاشیده بودیم، بالا برد.

از سوی دیگر کرایگ کالسن متخصص فیزیولوژی و گیاهشناسی پسته از دانشگاه دیویس آمریکا در پاسخ به ما می‌نویسد: به طور کلی، کوددهی در دوره‌ی زمانی بین برداشت تا خزان درختان پسته را توصیه نمی‌کنم.

همچنین استیون وین‌باون پروفیسور بازنشسته علوم گیاهی دانشگاه دیویس که به طور اختصاصی روی کودهای ازته تحقیق کرده است، در پاسخ به پرسش ما، با اشاره به این که در این فاصله زمانی، درختان پسته جذب بسیار کمی دارند، می‌نویسد: اضافه کردن کودهای ازته را در این بازه زمانی توصیه نمی‌کنم، حتی این مسئله زمانی مهم‌تر می‌شود که بافت خاک سنی باشد و قرار باشد که بارندگی زمستان را نیز داشته باشیم؛ در این صورت اثری از کودهایی که بصورت خاکی داده‌ایم باقی نخواهد ماند.

با توجه به آن چه که مطرح شد به نظر نمی‌رسد اجماع کلی در خصوص مسئله تغذیه بین کارشناسان و باغداران در زمان پس از برداشت و پیش از شروع دوره ی خواب درختان پسته، وجود داشته باشد.

خاکی بور (نمودار آبی رنگ) دارد. در جدول ۱ اثر محلول پاشی بور در زمان های مختلف بر روی بازده درخت نشان داده شده است. سوالی که در این جا مطرح می شود که بهترین زمان محلول پاشی در مناطق پسته خیز ایران چه زمانی است؟

میزان محصول (کیلوگرم)	زمان محلول پاشی
۲۹	۱۹ اسفند (۲۸ فوریه)
۲۳/۶	۲۸ اسفند (۱۹ مارس)
۲۴/۵	۱۴ فروردین (۳ آوریل)
۲۳	۲۸ فروردین (۱۷ آوریل)
۲۳/۶	۱۸ اردیبهشت (۸ می)

جدول ۱- تاثیر زمان محلول پاشی بور بر میزان محصول در آمریکا

شایان ذکر است داده های جدول فوق مطابق فصل رشد در آمریکا است و در مورد پسته ایران صدق نمی‌کند. نتایج آزمایش‌ها حاکی از این است که، به کار بردن عنصر بور در اواخر دوره‌ی خواب درخت باعث افزایش جوانه زنی، کاهش درصد پوک و دهن بست و متعاقباً افزایش محصول می‌شود. مقادیر توصیه شده‌ی آن از منبع سولوبور ۲/۵ تا ۶ کیلوگرم در هزار است. به موقع استفاده کردن این عنصر بسیار مهم است و توصیه می‌شود که در زمان تورم جوانه تا موقع باز شدن ۲۰ درصد از جوانه ها مورد استفاده قرار گیرد. افزایش محصول به خاطر استفاده از بور ممکن است کاهش محصول در سال نآور بعد را در پی داشته باشد یا به اصطلاح باعث افزایش سال آوری شود. مطالعات انجام شده حاکی از آن است که محلول پاشی بور حدوداً ۲۰ درصد افزایش محصول را در پی داشته است.

طبق آزمایش‌های انجام شده توسط محققان دانشگاه کالیفرنیا، یک حد بهینه برای دوز مصرف بور وجود دارد به طوری که در دوزهای کمتر و بیشتر کاهش محصول مشاهده شده است. همچنین باید توجه داشت که این نتایج در شرایطی به دست آمده‌اند که هیچ کمبود بوری در خاک‌ها مشاهده نشده است، بدین معنی که جذب بور از طریق خاک مشکل است.

همانگونه که در تصویر ۲ مشاهده می‌شود کمترین درصد پوکی برای ۲ پایه ی متفاوت اتلانتيک و پایونیر گلد با محلول پاشی ۲ و ۶ کیلوگرم بور در ۱۰۰۰ از منبع سولوبور اتفاق می‌افتد، یعنی اگر دوز مناسب و اثر آن بر میزان کاهش پوکی پسته‌های یک پایه ندانیم، فقط پول‌مان را دور ریخته‌ایم.

حال این سوال مطرح است که برای پایه‌ها و پیوندهای نامشخص در ایران، چه حد بهینه‌ای می‌توان توصیه نمود؟

در تصویر ۳ تاثیر مقادیر مختلف بور بر میزان محصول دهی ۲ پایه مختلف نشان داده شده است که باز هم بیانگر اثرات متقابل پایه های مختلف و دوزهای متفاوت است.

توصیه نمی‌کنیم

حکم‌آبادی در پاسخ به این سوال که چه تعداد آزمایش و برای چند سال انجام شد، می‌گوید: پنج هکتار برای دو سال. او می‌افزاید: فروت ست آمیوه نشینی ا حداقل چهل سال پیش این روی «بور» مشخص شده، چیز تازه‌ای نیست. علم جدیدی نیست. روی بور در همه درخت ها هست که می‌آید دوره گرده افشانی موثر را بالا می‌برد در همه درخت ها می‌زند مال الان نیست. آقای نظری می‌گفتند که من می‌خواهم ببینم که تناژ بالا می‌رود. امتحان کردیم ۲۸ درصد یعنی در صد تن ۲۸ تن محصول بالا رفت.

هدف محلول پاشی، جوانه های گل باشد

از سوی دیگر یک عضو دیگر هیات علمی مؤسسه تحقیقات پسته کشور در پاسخ به سوالات ماهنامه پسته می‌نویسد: سوالی که معمولاً بعد از فصل برداشت پسته از طرف تعداد زیادی از باغداران مطرح می‌شود محلولپاشی روی و اوره در باغ های پسته است. تحقیقات انجام شده در این مورد نشان داده که محلولپاشی ۵ کیلوگرم در هزار لیتر آب از هر کدام از ترکیبات سولفات روی، اوره و اسید بوریک در هنگام تورم جوانه ها اثرات مثبتی بر محصول پسته دارد.

سیدجواد حسینی فرد می‌افزاید: بهترین زمان محلول پاشی هنگام تورم جوانه های پسته می‌باشد که با توجه به شرایط آب و هوایی، رقم پسته و همچنین شرایط آب و خاک، اواخر اسفندماه یا اوایل فروردین - ماه خواهد بود.

حسینی فرد یادآور می‌شود: با توجه به زمان این محلولپاشی (هنگام تورم جوانه ها)، این نوع محلولپاشی در باغ های پسته با ارقام جداگانه و مشخص امکان پذیر است و در باغ هایی که درختان ارقام مختلف به صورت مخلوط کاشته شده‌اند، عملاً امکان محلولپاشی وجود ندارد.

او خاطر نشان می‌کند: نکته حائز اهمیت این است که مدت زمان تورم جوانه های پسته محدود و چند روز بیشتر طول نمی‌کشد و هنگامی که جوانه شروع به رشد کرده و شکوفا شده یا به اصطلاح «سر می‌زنند» نیز محلولپاشی نباید انجام شود.

حسینی فرد اظهار می‌دارد: کوتاهی زمان محلولپاشی از یک طرف و همزمان شدن آن با ایام عید نوروز از سوی دیگر، باعث می‌گردد باغداران نتوانند در آن مقطع زمانی بخوبی به این محلولپاشی مهم توجه و اقدام نمایند.

او ادامه می‌دهد: با این محدودیت‌ها می‌توان گفت که امکان محلول پاشی سولفات روی و اوره (هر کدام ۵ کیلوگرم در هزار لیتر آب در هکتار) بعد از برداشت پسته نیز وجود دارد. ولی تحقیقات نشان می‌دهد که محلولپاشی بعد از برداشت اثرات مثبت کمتری در مقایسه با محلولپاشی در زمان تورم جوانه ها دارد. در صورت انجام محلول پاشی بعد از برداشت پسته، بهتر است هدف محلول پاشی، بیشتر جوانه های گل باشند تا برگ ها.

محلول پاشی موثر تر از استفاده خاکی

از سوی دیگر محققان دانشگاه کالیفرنیا در آزمایش‌های خود طی یک دوره‌ی ۳ ساله دریافته‌اند که محلول پاشی بور بسیار موثرتر از استفاده خاکی آن است و همچنین این محلول پاشی باید به موقع انجام شود.

در تصویر ۱ واضح است که محلول پاشی بور (نمودار قرمز رنگ) در افزایش محصول نقش بیشتری نسبت به مصرف

مبارزه با آفات مهم پسته بعد از برداشت محصول

نجمه زین‌الدینی، کارشناس ارشد حشره شناسی

به سمت باغ‌های پسته مهاجرت کرده و در محل شکاف موجود در روی میوه‌های زودخندان پسته تخم‌گذاری می‌کنند. جمعیت آفت و میزان خسارت آن در ماه‌های شهریور و مهر یعنی همزمان با رسیدن میوه و ایجاد ترکیبگی بر روی پوست آن افزایش می‌یابد. در باغ‌هایی که محصول به موقع برداشت نشود، جمعیت آفت در اوایل آبان به حداکثر می‌رسد. لاروهای آفت فقط از مغز پسته تغذیه می‌کنند. همچنین لاروهای آفت قادر به تغذیه از مغز میوه خشک پسته پس از برداشت نیز بوده و با برداشت محصول پسته وارد انبار شده و در داخل انبار به خسارت خود بر روی میوه‌های پسته ادامه می‌دهند.

روش مبارزه و کنترل آفت:

ضدعفونی پسته‌های چیده شده قبل از انتقال به انبار پسته با قرص فستوکسین
- جمع آوری پسته‌های مانده در داخل باغ و انارهایی که آخر فصل روی درخت انار و زیر آن هست و سوزاندن آنها.

شکل ۴: شب پره خرنوب
(www.kermanzamin.com)

شکل ۵: خسارت شب پره خرنوب سمت راست در انبار، سمت چپ در باغ (www.pri.ir)

سایر اقدامات لازم در رابطه مبارزه با آفات در مرحله برداشت محصول

- هرس و خارج نمودن شاخه‌های خشک شده از باغ و سوزاندن آنها به منظور مبارزه با مراحل زمستان‌گذران آفات (مخصوصاً سوسک سر شاخه خوار پسته).

- ریختن برگ‌های خشک شده پای درختان و علف‌های هرز (که محل زمستان‌گذرانی حشرات می‌باشد) درون چالکود

- مبارزه با جوندگان مخصوصاً موش‌ها (یکی از عوامل ضعف درختان، از بین رفتن ریشه‌ها توسط این حشرات مودی می‌باشد).

منابع:

www.pri.ir & www.kermanzamin.com

باقی نمی‌ماند. زمستان‌گذرانی هم در داخل میوه‌های باقیمانده در بالای درختان و هم میوه‌های ریخته شده در زیر درختان انجام می‌گردد.

روش مبارزه و کنترل آفت:

- برداشت کامل محصول از روی درختان پسته
- جمع آوری و سوزاندن پسته‌های آلوده باقیمانده در بالای درخت و یا ریخته شده در زیر درخت
- دور کردن پسته‌های آلوده حاصل از فرآوری از نزدیک باغ‌ها

- جلوگیری از ورود پسته‌های آلوده به مناطق سالم

شکل ۲: سمت راست زنبور مغز خوار سیاه، سمت چپ زنبور مغز خوار طلائی (www.pri.ir)

شکل ۳: خسارت زنبور مغز خوار (www.pri.ir) شب پره خرنوب

یکی از مسایل مهم در مناطق کشت و پرورش انار، وجود آفت مهم و خطرناک کرم گلوگاه انار است. این آفت پلی‌فاز میوه است و در بیشتر کشورهای حاره نیمه استوایی انتشار وسیعی دارد. میزبان‌های این حشره در کشورهای حوزه‌ی مدیترانه خرنوب، بادام، پسته، گردو، مرکبات، خرما، انجیر، انبه و شاه‌بلوط است. در سال‌های اخیر این آفت در بعضی از مناطق پسته کاری به عنوان آفت مهمی هم در باغ، هم در انبار باعث خسارت می‌شود. که در مرحله رسیدن میوه (باغ) و برداشت محصول (انبار) مشاهده می‌شود. لاروهای آفت زمستان را در داخل دانه‌های پسته و یا روی میزبان‌های واسط سپری نموده و در اواخر فروردین روی میزبان‌های واسط نظیر انار فعالیت می‌نمایند. حشرات کامل از اواخر تیر

- مهم‌ترین آفات پسته در مرحله‌ی رسیدن محصول و برداشت میوه‌ی پسته در اکثر مناطق پسته کاری کشور عبارتند از پسپیل معمولی پسته (شیره خشک)، سن‌های سبز پسته، پروانه میوه خوار پسته، پروانه پوست‌خوار پسته (کراش)، شب پره خرنوب، زنبورهای مغز خوار سیاه و طلائی پسته که در مرحله رسیدن میوه پسته (در حدود اواسط شهریور به بعد) در باغ‌ها مشاهده می‌شوند.

پسپیل معمولی پسته (شیره خشک):

پسپیل معمولی پسته مهم‌ترین آفتی است که در مرحله‌ی رسیدن میوه و برداشت محصول در اکثر باغ‌های پسته کشور فعالیت می‌نماید. قبل از برداشت محصول مبارزه با این آفت (به خاطر باقیمانده سموم) صورت نمی‌گیرد. از طرفی جمعیت پسپیل در پاییز به دلیل به وجود آمدن شرایط مناسب برای تولید مثل بالا می‌رود. این حشره تا زمان ریزش برگ‌ها در پاییز بر روی درختان پسته حضور دارد. وجود جمعیت بالای حشره باعث ریزش برگ‌ها و جوانه‌های میوه دهنده سال بعد نیز می‌شود. به همین دلیل باغداران پسته حساسیت زیادی نسبت به این آفت دارند و بطور مداوم با بکارگیری انواع آفت‌کش‌ها سعی در کنترل آن می‌نمایند. در صورتی که برگ‌های درختان ریزش نکرده باشد و محکم به درخت چسبیده باشند و جمعیت پوره‌های سنین پایین (زرد رنگ) روی برگ زیاد باشد (حدود ۱۵ تا ۲۰) ضرورت سمپاشی وجود دارد.

روش مبارزه و کنترل آفت پس از برداشت محصول:

- بعد از چیدن میوه‌ها و برداشت محصول در صورت وجود آفت پسپیل، مبارزه شیمیایی با یکی از سموم تماسی (از سموم سیستمیک استفاده نشود) جهت کاهش جمعیت زمستان‌گذران آفت، انجام گردد.

- جمع آوری و زیر خاک کردن بقایای گیاهی در پاییز و زمستان موجب کاهش جمعیت حشرات کامل فرم زمستان‌گذران شده و موجب کاهش جمعیت آفت در بهار سال بعد خواهد گردید.

شکل ۱: پوره پسپیل (www.pri.ir)

زنبور سیاه مغز خوار پسته و زنبور طلائی مغز خوار پسته زنبورهای مغز خوار سیاه و طلائی پسته نیز در بعضی از استان‌های پسته خیز کشور نظیر استان مرکزی (ساوه)، سمنان (دامغان)، قزوین، اصفهان و قم از آفات مهم محسوب می‌گردند. تخم‌ریزی این آفات در داخل میوه‌ی پسته انجام می‌شود و لاروها ابتدا پوسته بذر را سوراخ کرده و از لپه‌ها تغذیه می‌نمایند. در اثر تغذیه‌ی لاروها، در داخل میوه به غیر از فضولات لاروی چیزی از مغز